

Ett **solidariskt** Tyresö

En historia att bygga vidare på,
en framtid att tro på

Vänsterpartiet i Tyresös budgetalternativ 2018-2021

Vänsterpartiet i Tyresös budgetalternativ 2018-2021	1
Förslag till beslut	4
Inledning.....	5
Vänsterpartiets vision för Tyresö kommun 2030	7
Sammanfattning av Vänsterpartiets i Tyresö kommunplan 2018-2021.....	9
Verksamhetsområden	16
Verksamhetsområde 1: Förskolan och pedagogisk omsorg.....	16
Verksamhetsområde 2: Grundskolan, särskolan och fritidshem	18
Socialnämnden.....	22
Verksamhetsområde 3: Individ- och familjeomsorg	23
Verksamhetsområde 4: Omsorg om personer med funktionsnedsättning.....	24
Verksamhetsområde 5: Äldreomsorg	25
Verksamhetsområde 6: Gymnasieskola	28
Verksamhetsområde 7: Vuxenutbildning	30
Verksamhetsområde 8: Arbete och integration.....	31
Verksamhetsområde 9: Bibliotek, kultur, fritid och fritidsgårdar.....	32
Verksamhetsområde 10: Plan och exploatering	34
Verksamhetsområde 11: Väghållning och park	35
Verksamhetsområde 12: Miljö och trafik.....	35
Verksamhetsområde 13: Vatten och avlopp	35
Verksamhetsområde 14: Renhållning.....	35
Verksamhetsområde 15: Bygglovsverksamhet	36
Verksamhetsområde 16: Näringsliv.....	36
Verksamhetsområde 17: Gemensamma verksamheter	36
Verksamhetsområde 18: Kommunalförbund	39
Verksamhetsområde 19: Politisk verksamhet.....	39
Verksamhetsområde 20. Tyresö Bostäder	39
INVESTERINGSPROGRAM OCH UPPLÅNING	40
Bilaga 1	43
Besparingar	43
BILAGA 2	44
Vänsterpartiets förslag till driftbudget 2018	44
Bilaga 3	47
Skatteförändring per inkomstgrupp mellan Vänsterpartiets förslag och Alliansens budgetförslag per månad:	47
Varje krona dit den ska	48

Förändring är möjligt och önskvärt. Ingen lämnas efter, vi tar hand om varandra.

Förslag till beslut

Vänsterpartiet yrkar

Att fastställa utdebiteringen för 2018 till 19,95 per skattekrona

Att fastställa Vänsterpartiet vision och strategiska mål för perioden 2018-2021

Att fastställa budgeterat ramanslag för 2018 i enlighet med Vänsterpartiets förslag

Att anslagen till förskola, fritidshem, grundskola och gymnasieskola baseras på beräknad volym, och avräkning mot faktisk volym sker vid bokslut

Att fastställa anslagen per verksamhetsområde i enlighet med Vänsterpartiets förslag för budgetåret 2018

Att de mål som fastslagits i tidigare kommunplaner upphör att gälla

Att godkänna att kommunstyrelsen får besluta om att ta i anspråk medel som har avsatts för volymökningar, totalt 6.365 miljoner kronor i 2017 års budget i enlighet med Vänsterpartiets budgetförslag.

Att fastställa revisorernas budget för 2018 i enlighet med presidietts förslag.

Att i övrigt anta Vänsterpartiets förslag till kommunplan ”Ett solidariskt Tyresö- en framtid att tro på” för 2018-2021.

Inledning

Vänsterpartiet ser att samhället är fullt av möjligheter. Vi kan bygga ett samhälle där var och en tillåts växa till sin fulla potential, där vi tar hand om varandra och vår miljö. Det som idag verkar omöjligt kan omsättas i verklig politik i morgon. Tyresös historia visar oss att förändring både är önskvärt och möjligt. För hundra år sedan var vår kommun knappt bebodd med permanentbostäder, idag kan nästan 50 000 människor kalla Tyresö för sitt hem. Här kan man gå i förskolan, gymnasiet, arbeta, bo och få äldreomsorg, vi är det Sverige som mödosamt byggts upp av tidigare generationer.

Att bygga ett samhälle där alla tillåts bidra efter förmåga och ges stöd efter behov är verkligen ett stort åtagande. Ändå vet vi att det bara är då som människor kan leva fria och rika liv, därför drömmer vi inte om något mindre, därför är vi socialister och feminister.

Vi ska möta framtiden med förväntan och entusiasm, vi ska bygga ett Tyresö för var och en och samtidigt oss alla tillsammans.

Ett viktigt verktyg för att möjliggöra ett gott liv för alla invånare och samtidigt minska de klass- och könsskillnader som finns i samhället, är att ha en generöst finansierad, solidarisk, allmän och expansiv välfärdssektor. Det är tack vare välfärden som våra barn kan ges omsorg och utbildning, våra äldre stöd genom hemtjänst och äldreomsorg, det är välfärden som ser till att vi har fungerande sociala skyddsnet, kort och gott- välfärden bygger oss starka.

I den här budgeten föreslår vi satsningar om totalt 88,2 miljoner kronor. Det är pengar som kommer göra nytta ute i verksamheterna eftersom de möjliggör att fler kan anställas, lönerna höjas, arbetsmiljön och kvalitén förbättras. Det är med stolthet vi kan säga att vi är beredda att prioritera det gemensamt ägda med mer resurser än något annat parti i Tyresö, vi är den progressiva opposition som Tyresö så väl behöver.

Vi arbetar för att fler ska få finna sig ett hem i Tyresö. Det är också så Tyresö kan bli en modernare och mer spännande kommun. Här ska studenter, pensionärer, människor mitt i livet och människor från världens alla hörn kunna mötas för att gemensamt skapa sig en tillvaro präglad av solidaritet, gemenskap och ömsesidig respekt. Här, i allas vårt Tyresö, finns ingen plats för rasism eller diskriminering baserat på sexualitet, religion, funktionsvariation eller könsidentitet. Grunden för detta samhälle är jämlikhet.

Alla föds vi med olika förutsättningar, men det är skolan och förskolans roll att ge alla samma möjligheter. Det är ett stort åtagande, nästan överväldigande, men vi kan inte nöja oss med något annat. Varje människa måste ges möjlighet att utveckla sin fulla potential och ges redskapen att utforska livet, kritiskt och ifrågasättande, men med vetskapen om allas lika och okränkbara värde. Skolan och förskolans position kan aldrig ifrågasättas, de vilar på demokratins fundament och bör värdesättas där efter. Vi kan stolt konstatera att vi är det parti i Tyresö som är beredda att satsa mest resurser på våra barn och unga.

Ekonomi ska verka för att skapa goda liv för alla. Ekonomi blir på så sätt ett verktyg för att uppnå förändring, vi kan genom politiska beslut omfördela ekonomiska resurser så att de

främjar jämlikhet och solidaritet. Vår syn på ekonomi förpliktigar också till att värna om varje skattekrona eftersom det är frukten av människors arbete. Vi föreslår i den här budgeten en skattekrona om 45 öre. På så sätt omfördelar vi resurser från människors privata konsumtion till vår offentliga och tack vare de 45 ören kan vi anställa fler inom välfärden, förbättra kvalitén och på allvar möta framtiden med förväntan och entusiasm. Det är med Vänsterpartiets politik som välfärdsarbetarnas löner kan höjas, äldreboendena byggas och klimatet prioriteras, vi lägger en budget som får saker och ting genomförda, vi går från ord till handling. Vi nöjer oss inte med att lyssna till lärarnas, socialsekreterarnas och de personliga assistenternas krav på en bättre lönebildning och bättre arbetsbörda, vi gör något åt det också.

På sista sidan följer en genomgång av hur vårt förslag på skattekrona påverkar de olika inkomstgrupperna olika.

I det här dokumentet ryms såväl de stora drömmarna som den konkreta politiken. I en tid med stora utmaningar kan det vara väl värt att påminna sig om att ett samhälle där vi tar hand om varandra är fullt möjligt. Det är ett samhälle där ingen riskerar att dras ner av någon som är på väg upp, ett samhälle där vi värnar miljön och naturen, ett samhälle som tillgodoser människors behov och som prioriterar samhällsvinst istället för privat vinst. För att nå dit krävs konkret politik och folkligt engagemang, det är inte alltid lätt men varför reducera politiken till att endast diskutera vad som är omöjligt.

Vårt budskap är tydligt- dröm stort och tillsammans skapar vi en framtid att tro på.

Vänsterpartiets vision för Tyresö kommun 2030

Vårt Tyresö ska vara kommun där alla tillåts bidra efter förmåga och ges stöd efter behov. Det är Tyresö som respekterar vår mångfald och som ständigt arbetar för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Det är ett solidariskt Tyresö.

I Vänsterpartiets Tyresö år 2030 har alla invånare samma rättigheter oavsett klass och religion, kön, etnicitet, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder. År 2030 är Tyresö kommun en av landets bästa kommuner när det gäller välfärd, jämställdhet och miljö.

Barn och unga

Tyresö år 2030 ett föredöme när det gäller att leva upp till FN:s barnkonvention. Vi arbetar aktivt för att garantera att varje barn och ungdom känner sig tryggt, välkommet och sett. Vi ser till att barn och ungdomar välbefinnande får kosta pengar eftersom vi vet att det alltid är en investering inför framtiden. Vi har sedan 2018 anställt en barnombudsman som står oberoende från övriga kommunens administration och villkorslöst för barnens talar och försvarar deras intressen.

Vi har årligen satsat resurser på våra barn och unga och år 2030 bland landets främsta kommuner när det gäller barnomsorg, utbildning, kultur- och fritidsutbud. Vi har minskat barngruppernas storlek inom förskolan, förskoleklasserna och skolbarnsomsorgen (fritidshemmen) genom att anställa fler pedagoger. Tyresö är 10 i topp bland landets kommuner vad gäller lärartäthet och antalet behöriga pedagoger. Våra elever i grundskolan ligger i topp när det gäller behörighet till gymnasiet genom att i princip 100 % har godkända betyg i alla ämnen. Detta har varit möjligt genom att alla elever fått individanpassad stöd. Våra fritidshem avslutar skoldagen genom ett rikt utbud av fritidsaktiviteter anpassade till barnens behov. Alla, som önskar, får läsläsningshjälp på fritidshemmen. Samarbetet mellan kultur- och idrottsföreningar och fritidshemmen stärks så alla, oavsett klasstillhörighet, ska kunna utöva kultur och idrott.

Campus Tyresö

Nu när Tyresö Gymnasium blir kvar där det ligger är fokus inriktat på att skapa ett kunskapscenter där ett tema är hållbarhet i alla former. Under ett tak ska Tyresö Gymnasium med nationella, introduktions- och språkin introduktionsprogram och gymnasiesärskola, Centrum för arbete och integration med bland annat Ung i Tyresö, En väg in, C3L med alla de verksamheter som bedrivs där, Second Chance School som utvidgar sin verksamhet och mycket mer rymmas. Oavsett ålder och bakgrund ska du där kunna hitta inriktningen på dina studier och du ska kunna komplettera dina betyg för att kunna söka till högskolestudier. Det lokala näringslivet är delaktiga i kunskapsutvecklingen och främjar därmed innovation och idérikedom. Genom denna mångfaldssamverkan kommer gymnasiets 22 000 kvm, efter ombyggnad, kunna utnyttjas till fullo vilket leder till en lägre hyra för varje enhet, medel frigörs som kan användas till eleverna.

Välkomna till ett kunskapscenter där de anställdas kompetens, engagemang, kreativitet och brinnande intresse för din utveckling är en garanti för att du kommer att hitta din väg!

Välkommen till Kompassen!

Tillgänglighet och service

År 2030 finns en väl utvecklad hemtjänst för att våra äldre och invånare med funktionsnedsättningar ska kunna bo kvar hemma så långt det är möjligt. Möjligheten att få hjälp med insatser som tidigare låg utanför hemtjänsten – till exempel hjälp med snöskottning, trädgårdsskötsel och praktisk hjälp i hemmet med mindre snickerier finns för våra äldre och personer med funktionsnedsättningar till en rimlig kostnad. Enklare tjänster som städning och inköp av dagligvaror behöver inte längre prövas efter behov. Tyresö kommun har ett rikt utbud av olika boendeformer för våra invånare. Vi har också utvecklat individuellt anpassade boendeformer för våra äldre och invånare med funktionsnedsättningar. Tack vare kommunens goda omsorg om våra äldre och personer med funktionsnedsättningar är vi år 2030 bland landets främsta kommuner vad gäller nöjdindex.

Vi har en låg omsorgstaxa vilket gör att ingen behöver avstå från insatser av ekonomiska skäl. År 2030 är Tyresö kommun en av landets 10 främsta kommuner när det gäller ekologisk och hållbar utveckling. Under många år tillbaka har vi varit ”en grön kommun”. Vi arbetar aktivt med att förbättra infrastrukturen vad gäller gång och cykelvägar.

Miljö och gröna investeringar

År 2030 återvinner vi allt matavfall i en biogasanläggning i kommunen eller i dess närhet. Vi har flera tankstationer för biogas i vår egen kommun. Tyresö kommun använder sig enbart av bilar drivna med biogas, el eller andra ännu mer klimatsmarta alternativ. Vi sluter enbart avtal med entreprenörer för snöröjning, sandning med mera, om de använder sig av klimatsmarta fordon. Alla invånare, oavsett boendeform, källsorterar och tack vare återvinningen har renhållningstaxan kunnat sänkas. Genom ett utvecklat samarbete med de övriga Södertörnskommunerna genomför vi gröna investeringar i offentlig regi. I Tyresö har vi flera bilpooler, vilket har minskat bilismen. Kollektivtrafiken inklusive tvärförbindelsen i Tyresö har utvecklats, vilket minskat invånarnas bilberoende. Vid all nybyggnation finns en närhet till kollektivtrafik. Genom enträget arbete och goda omfördelningar av resurser i landstinget har vi en avgiftsfri kollektivtrafik för samtliga resenärer.

Vi har ett stort antal infartsparkeringar i Tyresö. Vi har byggt ett flertal energisnåla bostäder och vi har minst en ekoby i Tyresö. Vi har också skapat flera gemensamhetsboenden (kollektivboenden).

Bostäder oavsett plånbok

Vi har byggt och fortsätter att bygga bostäder för alla oavsett plånbok. Det betyder att vi satsar främst på hyreslägenheter eftersom vi behöver öka den andelen. Tyresö Bostäder har fått fortsatt stöd från kommunen genom att kommunen borgar för nybyggnationen av hyreslägenheter. Inga lägenheter inom Tyresö Bostäders bestånd har omvandlats till

bostadsrätter utan antalet lägenheter med hyresrätt har utökats totalt sett. Tillgängligheten till kultur- och fritidsaktiviteter för våra invånare med funktionsnedsättningar har ökat.

Kultur för alla

År 2030 har Tyresös Kulturhus funnits i många år. Det byggdes vid Kvarnhjulet och skapades i samråd med föreningar och Tyresös invånare. Vårt kulturhus är ett livaktigt kulturcentrum och en mötesplats för alla invånare. Vårt Kulturhus har ett stort utbud av aktiviteter och vår biograf Forellen visar film varje kväll. Kulturhuset har också rikligt med lokaler för att våra band, orkestrar, körer och teatersällskap ska kunna ha övningslokaler. Dessutom har vi ett stort utbud av konserter och teaterföreställningar.

Demokrati, inflytande och deltagande

Vi har under åren stärkt invånarnas möjligheter till demokratisk insyn i kommunernas verksamheter. Samtliga styrelse- och nämndsammanträden är öppna för våra invånare. Genom medborgarinitiativ har invånarna möjlighet att föreslå saker direkt till kommunfullmäktige. Tyresö kommun har en sammansättning av anställda som speglar invånarna i Tyresö, vilket bland annat innebär att vi har en större mångfald bland våra anställda. Aktiva insatser sker från kommunens sida för att göra viktiga dokument till exempel kommunplan, översiktsplan, nyinvesteringar och detaljplaner kända för Tyresös invånare.

År 2030 har kommunen sedan länge ett ungdomsfullmäktige minst två gånger om året och på kommunens hemsida förs en engagerad debatt mellan politiker och invånare. Vi har flera årliga debatter mellan våra förtroendevalda och invånare.

Vid större investeringar samlar vi invånarna till ett ”medborgarforum” för att de ska kunna påverka besluten.

Vi fortsätter intensivt på att stärka våra invånares möjligheter till demokratisk insyn för att göra dem mer delaktiga i kommunens planering och beslut.

Förändring är möjligt

Denna vision täcker inte alla aspekter av alla politiska områden och det är bra, samhället är dynamiskt och föränderligt och en sann demokratisk ordning förutsätter att politiken tar in sin omvärld. Med Vänsterpartiet förblir dock den ideologiska övertygelsen att alla människor besitter ett okränkbart värde som måste värnas, att politiken och ekonomin tillhör oss alla och att solidariteten mellan människor bygger en stark gemenskap. Det är utifrån dessa principer som vi tänker fortsätta att utveckla Tyresö.

Sammanfattning av Vänsterpartiets i Tyresö kommunplan 2018-2021

Här följer en sammanfattning av de väsentligaste satsningarna i Vänsterpartiets alternativa kommunplan. Mer detaljer går att hitta under respektive område.

Förskola och pedagogisk omsorg

Förskolan fyller en viktig roll för att utveckla barns sociala förmåga och är förberedande för barnens kommande skolgång. Sedan många år har vi alltför stora barngrupper i förskolan och

trots alliansens vallöften om mindre barngrupper har arbetet med att minska barngrupperna inte på allvar startat förrän regeringen tillsammans med Vänsterpartiet skjutit till extra statsbidrag för ändamålet. Alliansen har därefter också avsatt medel för att minska barngrupperna under 2017 och de två kommande åren. Vänsterpartiet anser det extra viktigt att **minska barngrupperna för de minsta barnen, 1–3 åringarna, och reserverar därför 5 mkr** i vårt budgetalternativ.

Förskolan har som uppgift att arbeta intensivt med jämställdhetsfrågor och i ett tidigt stadium medvetande göra barnen om det traditionella könsrollsmönstret. Vänsterpartiet vill betona vikten av detta arbete om vi ska få till stånd en ökad jämställdhet och ett förändrat könsrollsmönster måste vi satsa tidigt på detta och föreslår därför att vi anställer **två genuspedagoger**, som ska arbeta med frågorna i våra förskolor och förskoleklasser, **detta till en kostnad av 1 mkr**. Vi föreslår också att Tyresö kommun utreder möjligheterna att starta en kompletterande utbildning för barnskötare till förskollärare och gärna i C3L:s regi.

Grundskolan

Grundskolan är starten för våra barn till det livslånga lärandet. För att alla barn ska ha möjlighet att tillgodogöra sig undervisningen behöver klasstorlekarna succesivt minskas. Vi har under många år sett att systemet med skolpeng skapar problem för skolorna att anpassa sig när elevantalet viker. En grundskola med vikande elevunderlag får ofta ett underskott i sin budget eftersom antalet lärare och övrig personal inte går att anpassa direkt till antalet skolpengar skolan erhåller.

Vi avsätter därför en större summa pengar, **13 mkr, för att våra grundskolor ska kunna ansöka om medel centralt för att underlätta anpassningen**. Vi vill dessutom att kommunen startar upp **en fast vikariepool** samt ger en **grundlig fortbildning** i hur man bäst möter elever med neuropsykiatriska funktionsvariationer. Detta inte minst för att enligt alliansens En Skola för Var och En, så inkluderas även barn med dessa funktionsvariationer i vanlig klass. Behovet av speciallärare och fortbildning för lärarna och fritidshemspersonalen är stort om skolorna på ett bra sätt ska kunna möta dessa elever. Eftersom en del av det så kallade tilläggsbeloppet är inräknat i skolpengen, så föreslår vi en **förstärkning av det centrala tilläggsbeloppet på 5 mkr. För att förskoleklasserna ska kunna skapa mindre grupper reserverar vi i ett första steg 1,5 mkr**.

I ett modernt samhälle efterfrågas olika kompetenser och språkkunskaper är alltid en merit. Vi vill stimulera de barn som har fler än ett språk hemma och även kunna ge **modersmålsundervisning** till de barn som tillhör mindre språkgrupper **och förstärker därför anslaget med ytterligare 2 mkr**. Vi föreslår även en höjning av det **sociodemografiska tillägget med 1 mkr** och vill att förvaltningen utreder om de nuvarande kriterierna för att få detta tillägg kommer rätt elever till godo. Till sist inom grundskolans område gör vi en rejäl satsning på våra fritidshem för att påbörja arbetet att minska antalet barn i grupperna på fritidshemmen.

Vi kan aldrig acceptera att det förekommer så stora barngrupper som upp till 60 barn och dessutom är den allmänna trenden i riket att grupperna på fritidshemmen blivit större för varje

år, en utveckling som vi i Vänsterpartiet inte kan acceptera. **Vi reserverar 5 mkr för detta ändamål.**

Socialnämnden

En stor del av omsorgen om anhöriga inom äldreomsorg, individ- och familjeomsorg och omsorgen om personer med funktionsvariationer sköts av anhöriga och främst då kvinnor i 50-70 års åldern.

Vi anser att de anhöriga har rätt till ett kvalificerat anhörigstöd. Det finns redan en rad olika möjligheter tills stöd, dagvård, korttidsvistelse, avlastning är några exempel. Förutom att korttidsplatserna vid planering av nya äldreboenden måste utökas och dagverksamhet startas upp även för de äldre som inte är dementa, anser vi att våra anhöriga har rätt till en person, **en lots**, som kan visa dem rätt i den djungel av åtgärder som finns.

Vänsterpartiet har därför lagt en motion om en anhörigkonsulent, som tyvärr avlogs med en enda röst. Den utredning som socialförvaltningen gjort om anhörigstödet talar också för att det finns ett stort behov av en samordnande funktion. Vi är övertygade om att en **anhörigkonsulent** kan fylla den funktionen och **reserverar därför 0,5 mkr.**

Individ och familjeomsorgen

Alla Tyresöbor ska garanteras en skälig levnadsstandard och inte minst de som är i behov av extra stöd från samhället. Socialnämnden rymmer många delar, som ska bidra till den allmänna välfärden, Individ och Familjeomsorg, Äldreomsorg och Omsorgen om personer med funktionsvariationer.

Under flera år har vi i Vänsterpartiet sett med stor oro på att det saknats resurser för att kunna ge de människor i störst behov den tid och omsorg som de förtjänar. Särskilt illa har det varit för barn och unga, där på grund av brist på socialsekreterare, utredningar inte kunnat göras inom utsatt tid och ett stort antal barn och unga inte heller kunnat få den trygghet de behöver genom placeringar i familjehem. Nu verkar trenden tack och lov vara på väg att vända.

Vi anser dock att individ och familjeomsorgen speciellt när det gäller **barn och unga behöver en rejäl förstärkning och reserverar 9 mkr för ökad bemanning och att rättssäkerheten ska kunna uppfyllas.** Vi anser också att inom ramen för vårt anslag ska **två fältassistenter** anställas för att förbättra det uppsökande arbetet bland barn och unga.

Äldreomsorgen

Vänsterpartiet reserverar 10 mkr mer än majoriteten för att ge våra äldre en värdig äldreomsorg. Det är medel som ska användas för att öka personaltätheten och i större utsträckning kunna ha sjuksköterskor i tjänst på obekvämt arbetstid och under helger. Vi har svårt att acceptera den dåliga planering alliansen haft när det gäller byggandet av nya äldreboenden, som inneburit att man istället har fått köpa dyra platser både i särskild boende och korttidsplatser. Nu äntligen har alliansen tagit fram en plan för nya äldreboenden och vi ser fram emot att ha ett första nytt äldreboende redan 2018.

Vi ser en fara med att alliansen enbart tänker låta privata entreprenörer bygga och driva de nya äldreboendena, eftersom det inte kan bara helt säkert att det är Tyresö kommun som får köpa platser.

Det är också hög tid att Tyresö kommun för att få ned sjukskrivningstalet, som är alltför höga, genom att på **försök starta upp 6-timmarsarbetsdag** för några avdelningar inom vårt enda kommunala äldreboende, Björkbacken.

Vi vill att förvaltningen tar fram ett förslag på hur vår förstärkning kan fördelas enligt våra olika önskemål och att beslut fattas i socialnämnden,

Vänsterpartiet vill också göra **en sänkning av omsorgstaxan för de med lägsta inkomsterna och reserverar 1 mkr för detta.**

Omsorgen om personer med funktionskillnader.

Vänsterpartiet vill påstå att vi som enda parti varit pådrivande när det gäller att göra vår kommun tillgänglig för våra invånare med funktionskillnader. I det kommunala funktionshindersrådet är V det enda parti i opposition som är representerat, men kan därifrån tillsammans med funktionshindersorganisationerna driva på frågorna om att skapa ett tillgängligt Tyresö.

Vi är också emot att alliansen infört LOV inom stora delar av detta område och vill att vi avskaffar LOV och istället upphandlar enligt LOU, så att kommunen själv kan lämna anbud. Vi arbetar ständigt för att stoppa den ideologiska privatisering som alliansen så helhjärtat förespråkar.

Vi ser fram emot att riksdagen kommer att fatta beslut om på vilket sätt de privata företagens vinster ska begränsas så att våra skattepengar istället kan användas till förbättringar i själva verksamheterna.

Vi ser ett stort behov av att öka bemanningen på våra gruppboenden och i ett första led reserverar vi 1,6 mkr för att anställa fler personer där.

Gymnasieskolan

Elevcoacher för att förebygga missbruk och kriminalitet.

Det är viktigt att så tidigt som möjligt fånga upp de ungdomar som missbrukar eller är på väg in i missbruk. **Vi avsätter därför 0,5 mkr i för att anställa en elevassistent/elevcoach.**

Second Chance School

I Tyresö finns Second Chance School som bedriver ett enträget och passionerat arbete för att förmå ungdomar som inte gått färdigt gymnasiet att komma tillbaka. Vänsterpartiet vill att

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden utreder varför Second Chance Schools elever har svårt att få kommunala sommarjobb.

Sommarskola till behörighet.

Alla ungdomar som lämnar grundskolan har inte behörighet till gymnasiet Vänsterpartiet vill därför att Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden utreder frågan tillsammans med Barn- och utbildningsnämnden.

Ensamkommande ungdomar i Tyresö

Enligt de regler som gäller för de ensamkommande ungdomarna ska de flytta till ett vuxenboende när de fyller 18 år. **Vi avsätter 5 mkr för att dessa ungdomar ska kunna bo kvar i kommunen och ta sin studentexamen på Tyresö Gymnasium.**

Om detta må vi berätta

För att eleverna ska få en ökad förståelse konsekvenserna av antisemitism, fascism och rasism föreslår Vänsterpartiet att en årskurs på gymnasiet åker till **Auschwitz Birkenau** och vi avsätter därför **0.3 mkr** i vår budget för detta.

En rökfri skoltid

Rökning är en väg in till missbruk av tyngre droger. Vänsterpartiet tycker att de styrande i kommunen borde ta frågan om rökning på gymnasiets skolgård på allvar genom att upprätta en plan för hur rökningen på skolgården att upphöra.

Vuxenutbildning

Ett kommunalt lärarlyft på C3L

Komvuxlärare omfattas inte av Lärarlyftet. **Vänsterpartiet avsätter därför 1 miljon kronor för ett kommunalt lärarlyft för C3L:s personal**

Studerande med neuropsykiatriska funktionsskillnader.

Vänsterpartiet reserverar **1 mkr** för att eleverna med neuropsykiatriska funktionsskillnader på C3L ska kunna få rätt studiemiljö.

Svenska för nyanlända

För att nyanlända ska lära sig svenska så snabbt som möjligt vill Vänsterpartiet ge Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utreda vad SFI-studier under sommarlovet skulle kunna innebära för språkinläringen men också vad det kan få för konsekvenser för eleven och dennes familj.

Arbete och integration

Ungdomsarbetslösheten och neuropsykiatriska funktionskillnader.

För att mota och minska ungdomsarbetslösheten och **stödja arbetssökande med neuropsykiatriska funktionskillnader** vill Vänsterpartiet **förstärka CAI:s budget med 1,5 mkr.**

Feriearbete för alla.

En viktig inkörsport till arbetslivet är ofta sommar- eller feriejobben samtidigt som de håller ungdomarna borta från sysslöshetens konsekvenser medan de utför samhällsnyttiga arbetsuppgifter. **Vänsterpartiet avsätter därför 1,7 mkr för att de ungdomar som vill ska få sommarjobba.**

Kultur och fritidsnämnden

Vänsterpartiet har under många år drivit frågan om ett kulturhus i Tyresö. I dag finns det en förening "Kulturcentrum", som aktivt arbetar för frågan. Vi instämmer i föreningens förslag att en lämplig plats kan vara att bygga ett Kulturhus i anslutning till Kvarnhjulet, för att skapa ett kulturcentrum med föreningslokaler, kulturskolan och det nya kulturhuset, som ska innehålla en rad olika aktiviteter som diskuterats fram med Tyresös olika kulturföreningar. Vi vill att kommunen under 2018 utreder möjligheten att förlägga ett kulturhus i direkt anslutning till föreningsgården Kvarnhjulet.

Vänsterpartiet vill också utreda kostnaderna för att erbjuda ett avgiftsfritt sommarkollo.

Det känns positivt att så många barn och ungdomar söker sig till Kulturskolan. För att denna verksamhet ska kunna komma fler till del vill Vänsterpartiet på sikt ha en 0-taxa till Kulturskolan och **föreslår i ett första steg att taxan halveras och för detta. Vi vill också att "El sistema" startas upp i kulturskolan, något som innebär att barn och vuxna musicerar tillsammans i olika orkestrar, något som vi ser som ett bra sätt att öka kontakten mellan generationer. Vi reserverar 1,2 mkr för att införa El Sistema.**

Våra fritidsgårdar behöver förstärkning och kunna öka sitt öppethållande för att våra ungdomar ska kunna få en mer meningsfull sysselsättning. Vi har i dagarna fått erfara att just Granängsringen börjar få problem med vandaliseringar och bus och anser att förvaltningen snarast bör undersöka möjligheterna att använda Brännpunkten som fritidsgård. Vi tror att vi på detta sätt kan komma ifrån en del av de tråkigheter som inträffar just i Granängsringen. **Vi reserverar 1,5 mkr för att kunna ha ökade öppettider på fritidsgårdar och träffpunkter** och vill att förvaltningen skyndsamt utreder möjligheterna att används Brännpunkten som fritidsgård vissa tider på eftermiddagar och kvällar. Vi satsar dessutom **1,5 mkr** för att en **utökad fältverksamhet och utökat trygghetsarbete på våra fritidsgårdar.**

Till sist återkommer vi med envishet att **vårt bibliotek i Tyresö Centrum** återigen ska ha **söndagsöppet** för att ge våra invånare bättre service, en ringa **kostnad på 0,45 mkr.** Vi föreslår också att vi på försök inför en **gratis graffittivägg till en kostnad av 0,3 mkr.**

Tyresö Bostäder

Pressa byggkostnaderna

På flera ställen i landet arbetar man för att sänka hyreskostnaderna för nybyggda hyresrätter. Vänsterpartiet vill att Tyresö Bostäder får i uppdrag att inleda ett aktivt arbete för att pressa byggkostnaderna utan att göra avkall på kvaliteten. Vi vill också att Tyresö Bostäder ska undersöka möjligheterna att starta ett upphandlingsförbund för att pressa kostnaderna för större renoveringar.

Sluta punktbeskatta Tyresö Bostäders hyresgäster

Tyresö kommun beräknar borgensavgiften felaktigt vilket gör att hyresgästerna i Tyresö Bostäders bestånd punktbeskattas. Vänsterpartiet vill att Tyresö Kommunfullmäktige beslutar att borgensavgiften ska fastställas utifrån de regler och föreskrifter som finns.

Bygg lågenergihus och bygg mer

Vänsterpartiet vill att allmännyttan i Tyresö ska bygga mycket mer än vad som görs idag. Vi vill också att minst ett hus ska vara ett lågenergihus för att vi i vårt boende ska bidra till att uppnå våra klimatmål.

Sluta sälja ut Tyresö Bostäder

Vänsterpartiet vill inte att Tyresö Bostäder ska sälja ut delar av sitt bestånd för omvandling till bostadsrätter. Tyresö kommun har för avsikt att förvärva fastigheter av Tyresö Bostäder för att göra om Fornuddsparken. Vänsterpartiet säger nej till ett sådant förvärv om det inte ersätts med annan mark för byggandet av hyresrätter i kommunen.

Verksamhetsområden

Verksamhetsområde 1: Förskolan och pedagogisk omsorg

Förskolan behöver satsa på att minska barngrupperna!

Förskolan ska stimulera barns utveckling och vara en förberedelse för kommande studier vid grundskola m.m. Den är också en förutsättning för att både män och kvinnor ska kunna förena föräldraskap och arbete. Barnomsorgen behöver anpassas efter alla föräldrars behov. Det visar sig inte minst genom att efterfrågan på barnomsorg på obekvämt arbetstid ständigt ökar. Vi har äntligen fått den första förskolan, som har öppet på obekvämt arbetstid. Nu kan även föräldrar som börjar sitt arbete tidigare och/eller slutar senare än våra förskolors normala arbetstider placera sina barn i förskolan. Vi vill ha en utvärdering av förskolan med flexibla öppettider och kommer noga att följa om efterfrågan på barnomsorg på obekvämt arbetstid ökar och i så fall föreslå att fler förskolor har flexibla arbetstider.

Sedan många år tillbaka kan vi konstatera att barngrupperna på våra förskolor, såväl kommunala som privata, är alltför stora. I de utvärderingar av våra förskolor, som utförs av kvalitetsenheten, kan vi tydligt se att barngruppernas storlek i de flesta fall överskrider antalet barn per pedagog både i länet och i landet. Det är avgörande för våra barn att barngruppernas storlek och personalresurserna är tillräckliga för barnens utveckling och för att de verkligen ska få den pedagogiska omsorg som läroplanen för förskolan föreskriver. De yngsta barnen är också enligt forskning mer beroende av mindre grupper eftersom de har svårare att knyta an till många personer.

Alliansen i Tyresö hade som vallöfte att minska barngruppernas storlek på förskolan, men ingenting hände förrän Tyresö tack vare regeringens och Vänsterpartiets förhandlingar fick 17 miljoner kronor i extra statsbidrag. Därefter har majoriteten också beslutat skjuta till 10 mkr år 2017 och 20 mkr både år 2018 och 2019. **Vänsterpartiet reserverar ytterligare 5 mkr**, som vi vill använda till att ytterligare minska barngruppernas storlek för de allra yngsta barnen, 1–3 åringarna.

Sedan flera år tillbaka är det svårt att rekrytera utbildade förskollärare, vilket gör att kommunen istället anställer barnskötare på tjänster som egentligen var menade för förskollärare. Vänsterpartiet vill att kommunen utreder behovet av att starta en förkortad utbildning till förskollärare i C3L:s regi och gärna i samarbete med någon av våra närliggande kommuner.

Vänsterpartiet vill också uppmärksamma de barn i förskolan som har ett annat modersmål än svenska. Forskningen har visat att ett bra modersmål ger grunden för att lära in ett nytt språk och kommer därmed att underlätta inläringen av det svenska språket. Visserligen är kommunen inte skyldig att ge förskolebarnen träning i modersmålet, men vi förslår att nämnden får i uppdrag att utreda behovet av modersmålsträning för våra förskolebarn.

Ett jämställt samhälle kräver att genuspedagogiken implementeras redan i förskolan!

Utifrån Vänsterpartiets feministiska syn är det självklart viktigt att på ett tidigt stadium motverka stereotypa könsroller och det sker bäst redan i förskolan. I Läroplan för Förskolan (Lpfö98) kan vi läsa följande:

”Förskolan ska motverka traditionella könsmonster och könsroller. Flickor och pojkar skall i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller”. Genus ger uttryck för de värderingar, attityder och erfarenheter om män och kvinnor som finns i samhället.

Vi skapar ”genus” varje dag och uppdelning i kvinnligt och manligt är något som vi alla gör, oftast utan att vara medvetna om. Genus är ett nyckelbegrepp för att förstå hur ojämställdhet och jämställdhet uppstår. Om vi vill skapa ett mer jämställt samhälle måste vi börja med att medvetandegöra våra barn redan i tidiga åldrar. För några år sedan hade vi i Tyresö ett försöksprojekt med genuspedagogik, som slog väldigt väl ut. Vänsterpartiet anser att det nu är hög tid att verkligen satsa på att bryta stereotypa könsroller **och reserverar 1 mkr för att anställa två genuspedagoger**, som ska hjälpa förskolepersonalen att implementera genuspedagogiken i förskolan och grundskolans förskoleklasser.

Vår tanke är att genuspedagogerna ska vara centralt placerade på förvaltningen men arbeta direkt ute på förskolorna och i förskoleklasserna med genuspedagogik. Vänsterpartiets tanke är att varje förskola ska hitta ett arbetssätt som passar just den förskolan i arbetet med att motverka stereotypa könsroller och få stöd i arbetet med att ta fram jämställdhetsplaner. Självklart ska också föräldrarna involveras i arbetet med att motverka stereotypa könsroller.

Slopade ensamstängningar i förskola och fritidshemmen

Idag är det praxis i Tyresö kommun att en ensam personal har ansvaret för stängningen av förskolorna och fritidshemmen. Det betyder i praktiken att personalen är ensam med barnen sista timmen eller två timmarna. Vänsterpartiet har som enda parti i Tyresö drivit frågan om slopade ensamstängningar då vi anser det vara en säkerhets och trygghetsfråga. Barn och utbildningsnämnden bör uppdra åt varje förskola och skola att göra en schemaöversyn för ensamstängningarna ska slopas och istället ersättas med två personal.

Om en sådan schemaöversyn visar att det krävs mer personella resurser så avsätter Vänsterpartiet **1 miljon kronor** för utökad tjänstegrad alternativ nyanställningar. Enligt siffror från kommunens HR avdelning skulle de slopade ensamstängningarna uppgå till en kostnad om 50.000 kr per år och enhet om de krävde utökade tjänstegrader. Detta är en kostnad vi är övertygade om kan sänkas vid en schemaöversyn.

Särskilda uppdrag förskolan

1. Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda konsekvenserna av och kostnaderna för att införa ett tak för antalet förskolebarn i barngrupperna. i första hand för de yngsta barnen, 1–3 år, i enlighet med Skolverkets rekommendationer
2. Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda möjligheten att starta en förkortad vidareutbildning för barnskötare som är anställda i kommunen.
3. Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda behovet av modernmålsträning bland våra förskolebarn.

Verksamhetsområde 2: Grundskolan, särskolan och fritidshem

Grundskolan är det verksamhetsområde vi i Vänsterpartiet känner oss mest oroad för. Trots att meritvärdet för våra grundskoleelever ökat, vilket självklart är bra, tvingas grundskolorna år efter år att göra nedskärningar för att hålla sina budgetar. Skolorna tvingas slimsa sin verksamhet inte minst för att hyreskostnaden nu betalas ut som en peng per elev, vilket innebär att om skolan får färre elever tvingas de spara på själva den pedagogiska verksamheten eftersom hyreskostnaderna inte går att påverka.

Till detta kommer att våra grundskolor påverkas av antalet elever som söker till respektive skola och om en skola får färre sökande än man har platser för, tvingas skolan att göra besparingar i antalet anställda. En omställningsprocess som kan många månader att genomföra.

EN LIKVÄRDIG SKOLA FÖR ÖKAD KUNSKAP

I Vänsterpartiets budgetmotion på riksnivå skrivs följande om skolan:

”För Vänsterpartiet är allas rätt till kunskap det viktigaste målet med utbildningspolitiken. Alla elever ska ha samma rätt till kunskap, lärande och utveckling oavsett bakgrund och förutsättningar. Alla elever ska kunna lita på att de går i en bra skola.

De senaste decennierna har utvecklingen gått åt fel håll. Skolan har gått från att vara en klassutjämnare till att vara en klassförstärkare. Undersökningar visar att likvärdigheten i den svenska skolan har försämrats sedan slutet av 1990-talet. Skillnaderna i resultat och kunskaper har ökat mellan elever, skolor och kommuner. I dag har inte alla elever samma rätt till kunskap i praktiken.

Skolsegregationen är den viktigaste orsaken till de försämringar i resultat som vi har sett på senare år. Elever med utbildningstradition samlas på vissa skolor medan elever som kan ha svårare att nå målen samlas på andra skolor och halkar efter alltmer. Vi ser också tydliga tendenser till etnisk segregation, som både är ett problem i sig och förstärker existerande socioekonomiska klasskillnader.”

Vänsterpartiet arbetar för att alla elever ska ges samma förutsättningar och vill ha en likvärdig skola i vår kommun och i Sverige. Vårt motto är **EN SKOLA FÖR ALLA** Tyvärr har segregationen mellan skolorna i Sverige ökat beroende på hur mycket en kommun satsar

på skolan. När vi ser på skolresultatet på våra olika skolor i Tyresö, kan vi också konstatera att de är segregerade. Vänsterpartiet är därför förespråkare för att skolan ska återgå till att vara statens ansvar speciellt eftersom vi kan läsa hur just ”skolpengen” bidragit till att öka segregationen. **Vi har idag 290 olika skolpengssystem i våra kommuner.**

Vi ser hur skolpengen ständigt skapar problem för våra grundskolor. Om en skola tillfälligt får en minskning av antalet elever tvingas den genast att dra ned på sina kostnader. Skolorna kan inte anpassa sina lokaler genom att hyra ut dem till andra intressenter och därmed inte heller minska hyreskostnaderna, som är inbakade i skolpengen per elev, vilket i praktiken innebär det är antalet anställda pedagoger eller annans skolpersonal som måste minskas. Självklart innebär detta en ökad risk för sämre kvalitet i undervisningen.

I ett andra skede ökar elevantalet och det innebär att skolan måste försöka rekrytera nya lärare. I Tyresö har vi redan fått känna på hur lite flexibelt systemet med skolpeng är, när Engelska skolan etablerade sig i Tyresö. Våra grundskolor tvingades då till sparkrav på motsvarande 18 tjänster på grund av minskat elevantal.

Vänsterpartiet är definitivt motståndare till de privatskolor som ägs av företag som gör stora vinster med skattebetalarnas pengar. Sverige är det enda land i världen som har skattefinansierade privatskolor. Det enda land som provat detta system var Chile under Pinochets ledning. Vi är positiva till kooperativa skolor och privataskolor som återinvesterar vinsten i undervisningen.

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) har undersökt orsaken till segregationen och kommit fram till slutsatsen att friskoleexpansionen och det fria skolvalet har ökat skillnaden mellan skolor även om boendesegregationen också spelar en roll. Vänsterpartiet i Tyresö ser med glädje att den statliga utredningen om vinster inom välfärden nu kommit med ett förslag på hur privata företags vinster kan begränsas och vi ser fram emot ett beslut i riksdagen, som innebär en reglering av hur mycket vinst ett privat företag inom skola, vård och omsorg kan ta ut. Vänsterpartiets grundläggande förhållningssätt är att våra skattemedel inte ska gå till företagsvinster utan självklart återinvesteras i själva verksamheten för att höja kvaliteten.

Vänsterpartiet har under de två senaste åren föreslagit en generell höjning av skolpengen. Vi har år efter år kunnat konstatera att grundskolornas största problem med att hålla sina budgetar är de variationer i elevantal, som ständigt inträffar inte minst då en privat skola etablerar sig i Tyresö, ett beslut som kommunen inte ens råder över eftersom det är Skolverket som fattar ett sådant beslut.

För att underlätta för våra grundskolor att anpassa sina budgetar efter minskningar i elevantal och därmed minskade ekonomiska resurser, vill vi reservera en buffert, som kan användas för att grundskolorna smidigare ska kunna anpassa verksamheten efter elevantal. Bufferten kan användas till exempel i de fall en lärare blir övertalig och har en uppsägningstid, som kan innebära extra kostnader och respektive grundskola får söka ”anpassningsbidrag” hos den centrala förvaltningen.

Vi vill också att kommunen startar upp en fast vikariepool, eftersom vi vet att det vid sjukfrånvaro är näst intill omöjligt att snabbt hitta en vikarie och att det under de första veckorna blir dubbla kostnader i form av sjuklön och lön för den som vikarierar. En del av de medel vi reserverar kan också förslagsvis användas till att utbilda lärare i hur man möter elever med neuropsykiatriska funktionsskillnader. Exakt hur pengarna ska fördelas lämnar vi över till förvaltningen att föreslå barn- och utbildningsnämnden. **Vi reserverar 13 miljoner kronor för att kunna genomföra våra förslag enligt ovan.** Vi har också fått erfara att antalet barn i förskoleklasserna är alltför stort varför **vi reserverar 1,5 miljoner kronor till att minska antalet barn i förskoleklasserna.**

Barn med särskilda behov - Tilläggsbelopp

Tyresö har sedan ett antal år infört s.k. ”inkludering” av elever med olika typer av funktionsskillnader i enlighet med alliansens motto EN SKOLA FÖR VAR OCH EN. Det har inneburit att ett antal mindre gruppen och specialklasser inom grundskolan lagts ned. Vänsterpartiet är försiktigt positiva till inkluderingen, men den kräver också att skolorna verkligen får möjlighet att ge dessa elever det stöd varje enskild elev behöver utifrån sina behov.

Förutom att det behövs fler speciallärare på skolorna, behöver lärarna och pedagogerna på fritidshemmen en intensifierad fortbildning för att öka förståelsen för elever med olika typer av framför allt neuropsykiatriska funktionsskillnader. För några år sedan beslöts att det särskilda stödet kallat tilläggsbelopp till en del skulle bakas in i skolpengen och enligt uppgift är 3,5 % avsett till detta.

Vänsterpartiet ser en fara i att inkludera dessa resurser i skolpengen, med tanke på hur känsligt systemet är för vikande elevantal. Det finns en uppenbar risk att det i spartider blir det särskilda stödet som blir lidande. Numera betalas tilläggsbeloppet ut till skolorna efter samma kriterier som det socioekonomiska stödet, d.v.s. enligt fyra olika faktorer; ensamstående, annan etnisk bakgrund, beroende av försörjningsstöd och låg utbildning.

Vi i Vänsterpartiet känner oss tveksamma till om alla barn som behöver extra stöd verkligen kan få det genom det urvalssystem som nu tillämpas och vill ha en utvärdering av detta under 2018 genom en enkätundersökning hos föräldrar och barn som för särskilt stöd. Efter beslutet om att alla elever ska inkluderas i vanliga klass kan vi också tydligt se att antalet interna placeringar av elever som behöver särskilt stöd ökat markant och att den utgiftsposten går med underskott, som nämnden inte har finansiering för inom ram.

Vi välkomnar därför nämndens planer på att återigen starta upp en resursskola i Tyresö förhoppningsvis under hösten 2018. Vi är väl medvetna om att detta inte kommer att lösa alla problem utan att det alltid kommer att finnas elever som behöver specialplaceringar.

Med de medel vi reserverar enligt nedanstående är vår tanke också att kommunen ska kunna anställa fler speciallärare och därmed kunna ge bättre hjälp till elever i behov av särskilt stöd. För att vara säkra på att vi har tillräckligt med pengar avsatta för elever med särskilda behov har Vänsterpartiet valt att höja det centrala stödet, som rektorerna kan ansöka om.

Vänsterpartiet reserverar 5 miljoner kronor för att öka det s.k. tilläggsbeloppet.

Elever med annat etniskt ursprung – Modersmålsundervisning och svenska som andra språk (SV2)

Vi har fått allt fler barn och ungdomar i vår kommun med annan etnisk bakgrund speciellt som vi kan konstatera att de ensamkommande flyktingbarnen har ökat. Att utveckla sitt språk är viktigt för socialisationen och ett verktyg för att kunna ta till sig nya kunskaper. Genom att lägga mer resurser på modersmålsundervisningen får eleverna större möjlighet att både bevara sin kultur och sitt förstaspråk, men även ta del av den svenska kulturen och lättare utveckla det svenska språket.

De får förutsättningar att bli en del av samhället samtidigt som de har kvar sitt ursprungliga språk och kultur. Forskning visar att ett starkt modersmål också ger ett starkt andraspråk, Vänsterpartiet anser att resurserna till modersmålsundervisning och svenska 2 måste öka för att även elever med mer udda språk kan få undervisning på sitt modersmål.

Med tanke på att vi fått fler ensamkommande flyktingbarn i behov av modersmålsundervisning ser vi all anledning att förstärka anslaget till modersmålsundervisning och studiehandledning i grundskolan och reserverar 2 mkr till detta ändamål

Sociodemografiskt tillägg för elever med annat etniskt ursprung

Våra grundskolor har rätt till sociodemografiskt tillägg för de elever som uppfyller urvalskriterierna. I en jämförelse mellan Stockholms stad- och läns kommuner kan vi konstatera att Tyresö har flest urvalskriterier som måste uppfyllas med hela fyra kriterier; 1) Ensam vårdnadshavare, 2) Andel med försörjningsstöd, 3) Föräldrarnas utbildning, 4) Andel elever födda utomlands/andel elever vars båda föräldrar är födda utomlands. De flesta kommunerna har endast två urvalskriterier nämligen; 1) Föräldrarnas ursprungsland, 2) Föräldrarnas utbildning Vänsterpartiet föreslår därför att barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda vad två urvalsfaktorer skulle innebära för våra elever med annan etnisk bakgrund och anledningen är att vi misstänker att en del elever, som borde få tillägget, faller utanför ramarna. Vi föreslår också en höjning av det sociodemografiska tillägget och reserverar **1 mkr** till detta.

Fritidshemmen

I ett pressmeddelande från Skolverket 2015-04-08 skriver Bengt Thorngren, expert på Skolverket följande:” Utvecklingen på fritidshemmen måste vändas. Det har under de senaste 10 åren blivit glesare med personal, allt större elevgrupper och sjunkande utbildningsnivå hos personalen. På tio år har den genomsnittliga elevgruppen växt från 31 till 41 elever. I Sverige går nästan 450 000 elever i fritidshem.

Bra fritidshem ska vidga fördjupa elevernas kunskaper och erfarenheter, utveckla deras sociala kompetens och stärka deras självkänsla. Det är egenskaper som blir allt viktigare i samhället. Därför är det svårt att förstå att den negativa utvecklingen får fortsätta”.

Vänsterpartiet kan bara konstatera att vi är lång ifrån den SIA-reform (skolans inre arbete)

som kom 1979 och som skulle innebära att den reguljära undervisningen och vistelsen på fritidshemmen skulle integreras för att intensifiera pedagogiken.

Tanken med den samlade skoldagen anser Vänsterpartiet vara bra eftersom den skulle gynna elevens livslånga lärande och stärka elevernas sociala kompetens. För att uppfylla kraven på en samlad skoldag krävs dock resurser, som tyvärr uteblivit under många år. Idag finns grupper på upp till 60 barn, vilket är helt oacceptabelt. Barngrupperna på våra fritidshem tenderar också att öka ännu mer eftersom elever från årskurs 4 och 5 nu har rätt till plats på fritidshemmen, även om vi välkomnar denna reform.

Vänsterpartiet anser fortfarande att situationen på våra fritidshem får alltför lite uppmärksamhet av barn- och utbildningsnämnden, trots att vi ständigt får larm om de stora barngrupperna. Vi efterfrågar därför ständigt separata redovisningar för fritidshemmen och att alliansen de facto också gör någonting åt situationen. Eftersom Vänsterpartiet ser fritidshemmen som en del av elevernas samlade skoldag och anser att den vistelsetiden är lika viktig som själva kunskapslärandet förslår vi **en förstärkning av fritidshemmens budget med 5 mkr kronor för att minska gruppstorlekarna.**

Till sist reserverar vi **1 mkr kronor** 2018 för att starta upp den **modernisering och förbättrade digitalisering** som krävs för att skapa en bättre arbetsmiljö.

Särskilda uppdrag

1. Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda urvalskriterierna för det sociodemografiska tillägget.
2. Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att utvärdera om utbetalningen av tilläggsbelopp med samma kriterier som det sociodemografiska tillägget motsvarar det behov av stöd som finns hos elever med särskilda behov
3. Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att utarbeta en handlingsplan för få fler behöriga pedagoger i grundskolan och på fritidshemmen
4. Fritidshemmens ekonomi ska särredovisas i de ekonomiska uppföljningarna och förstärkningen av fritidshemmen enligt Vänsterpartiets budgetförslag ska redovisas i nämnden
5. Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att genomföra en undersökning för att kartlägga situationen på våra fritidshem och komma med förslag till förbättringar av verksamhetens kvalitet

Totala satsningar: 35,5 miljoner kronor

Socialnämnden

Socialnämnden består av tre stycken verksamhetsområden, samtliga helt grundläggande delar av den svenska välfärden. Att garantera social trygghet för samtliga invånare är ett utav samhällets viktigaste åtaganden gentemot befolkningen, ingen ska förpassas till utsatthet och misär, ingen ska lämnas efter. Det är av mycket stor vikt att dessa områden är väl finansierade och konstruktivt styrda.

Utöver de satsningar som framgår av läsningen kring varje verksamhetsområde föreslår vi också en central satsning till socialnämnden. Att vara anhörig till någon som är i behov av samhällets hjälp kan väcka en hel del frågor och funderingar av såväl praktisk som emotionell karaktär. Det finns ett stort behov av såväl stödjande, samordnande och utbildande insatser inom kommunen när det kommer till anhörigkontakt. **Vi reserverar därför 0,5 mkr för att anställa en anhörigkonsulent.**

Andelen äldre i Tyresö ökar, det är dags att se över behovet av en äldrenämnd.

Verksamhetsområde 3: Individ- och familjeomsorg

Vänsterpartiet har med mycket stor oro följt utvecklingen inom individ- och familjeomsorgen. Vi har gång på gång tillsammans med den övriga oppositionen påtalat att det finns mycket stora brister inom den politiska och administrativa ledningen på detta område. Än värre blir det för verksamheten när budgetförutsättningarna ständigt förändras och medel flyttas mellan socialnämndens olika områden.

Det är hög tid att Socialnämndens områden i allmänhet och att individ- och familjeomsorgen i synnerhet får ett ordentligt budgetlyft och en politisk ledning som är beredd att vidta de kraftfulla och omedelbara åtgärder som behöver till.

Under ett antal år har antalet handläggande socialsekreterare kraftigt minskat och det är glädjande att förvaltningen nu rapporterar att tjänsterna besätts. Det är viktigt att personalen får en bra arbetsmiljö och att Tyresö blir en attraktiv arbetsgivare så att situationen blir stabil och alla beslut kan verkställas så att medborgarna får de insatser de har behov av och att kommunen inte ska behöva betala dyra vitesavgifter..

Förebyggande insatser är förstås av mycket stor vikt, både för den enskilde och för kommunen i stort. Vi anser att mobila teamet är en viktig aktör i det arbetet, en annan är att det finns tillgång till fri familjerådgivning. Vi behöver satsa på det uppsökande arbetet med unga som riskerar att få psykisk ohälsa och/eller att utvecklar ett missbruk, därför vill vi avsätta medel för två stycken fältassistenter.

Vi satsar 9 miljoner mer än alliansen på framförallt ökad bemanning och förstärkt rättssäkerhet inom individ- och familjeomsorgen.

Särskilda uppdrag:

1. Socialnämnden får tillsammans med förvaltningen i uppdrag att ta fram underlag och besluta om våra satsningar.
2. Förvaltningen får i uppdrag att skyndsamt utreda behovet av förebyggande och uppsökande insatser och verkställa snarast.
3. Förvaltning får i uppdrag att tillsammans med HR-avdelningen utreda eventuella kostnader och implementering av 6-timmar arbetsdag som norm för anställda inom individ- och familjeomsorgen som ett led i att förbättra arbetsmiljön och öka attraktiviteten i yrket.

Verksamhetsområde 4: Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Vänsterpartiet har länge arbetat aktivt för att Tyresö kommun ska vara en tillgänglig och väl anpassad kommun för alla, oavsett funktionsvariation. Vänsterpartiet är också som enda oppositionsparti representerat i det kommunala funktionshinderrådet där vi ständigt driver frågor som skulle kunna förbättra människors möjligheter att få ta del av allt som Tyresö har att erbjuda. I grunden handlar frågor om tillgänglighet om demokrati och mänskliga rättigheter, aldrig får vi acceptera att någon förvägras ett aktivt deltagande i samhällslivet.

En stor del av omsorgen bärs upp av anhöriga, oavlönat arbete som främst utförs av kvinnor. De anhöriga har rätt till ett kvalificerat anhörigstöd, ett professionellt stöd på ett tidigt stadium, antingen individuellt eller i grupp.

Vänsterpartiet ser allvarligt på hur kommunen dragit på sig onödiga avgifter eftersom planeringen av gruppboendena inte fungerat tillfredställande. Planeringen av funktionshindrades lagliga rätt enligt LSS till gruppboende måste förbättras betydligt. En annan fördyrande faktor inom detta område beror på att försäkringskassan numera tillämpar LSS ex. vad gäller assistentsättning mer stramt. Det är i detta läge viktigt att inte de funktionshindrade blir lidande. Lagens mening att även funktionshindrade har rätt till ett värdigt och aktivt liv får ej frångås.

Vi ser med stor oro på att majoriteten efter införande av LOV anser att de planerade gruppboendena ska privatiseras. Detta är inget annat än en ideologisk privatisering. Ingen fördel för de boende finns. Inte ens en dimridå av valfrihet. Förutom att vinsten styr och naggar verksamheten i kanten är det ytterst allvarligt för denna utsatta grupp att insynen i privat verksamhet betydligt minskar.

Inom socialnämndens olika verksamheter kan vi se hur långt alliansens privatiseringsiver verkligen har gått. Inom tjänsten boendestöd finns för tillfället flera olika utförare, detta medför onödig administration och dessutom att skattebetalarnas pengar går till vinst hos de privata företagen.

Korttidsverksamheten för barn och ungdomar bör ses över och inriktningen bör anpassas till den efterfrågan som är aktuell.

Vi satsar 1,6 miljoner mer än alliansen på bättre kvalitet och ökad bemanning inom framförallt gruppboendena inom omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Särskilda uppdrag:

1. Socialnämnden får i uppdrag att avskaffa LOV inom omsorgen av personer med funktionsnedsättning.
2. Socialnämnden får tillsammans med förvaltningen i uppdrag att ta fram underlag

och besluta om hur våra satsningar på omsorgen av personer med funktionshinder ska fördelas med huvudvikt på gruppboenden.

3. Förvaltningen får i uppdrag att utreda hur korttidshemmen för barn och ungdom bäst möter efterfrågan hos familjerna.
4. Förvaltningen ska utreda och åtgärda att full tillgänglighet råder i samtliga av kommunens lokaler och i dess närmiljö.
5. Kommunen ska aktivt arbeta för att fler funktionshindrade får anställning i kommunen.

Verksamhetsområde 5: Äldreomsorg

En förutsättning för att äldreomsorgen ska kunna hålla hög kvalitet och vara likvärdig är att den drivs för att tillgodose de äldres behov och önsknings. Vinstdrivande företag har som syfte att tjäna pengar och ska därför inte få bedriva äldreomsorg med skattemedel. När äldreomsorgen bedrivs i offentlig regi kan varje skattekrona gå till ökad kvalitet och eventuellt överskott återinvesteras i verksamheten. Ett exempel på det är att Tyresö kommun driver restaurang Utsikten i kommunal regi och att den del som förr skulle gå till vinst i stället kan användas till att höja kvalitén på maten.

För att stoppa utförsäljningen av välfärden säger vi nej till att kommunen tillämpar lagen om valfrihet, LOV, som har gjort det lättare att privatisera offentlig verksamhet. Vid upphandling av verksamheter ska istället LOU tillämpas, som gör det möjligt för kommunen att komma med egen regi anbud.

Äldres valfrihet

Äldre ska ha inflytande över sin vardag. Det börjar redan vid biståndsbedömningen och ska gälla oavsett om de har hjälp från hemtjänsten eller plats på ett äldreboende. Äldreboendet är de äldres hem. Insatserna måste anpassas efter deras behov och önskemål. Så långt som möjligt ska de äldre kunna fortsätta att leva utifrån sina önskemål och vanor. Verklig valfrihet handlar om att det finns tillräckligt med personal så att de äldre kan ges makt att bestämma över innehållet i sin vardag. Personalkontinuiteten inom äldreomsorgen är av stor vikt för att garantera en trygg och lugn miljö för de äldre, därför krävs en god personalpolitik och ett aktivt utvecklingsarbete med fokus på vidareutbildning och digitalisering som kan minska arbetsbördan.

För att få mer inflytande över sin vardag när man behöver stöd i hemmet vill vi införa enklare hemtjänstservice utan biståndsbedömning. Det kan organiseras på olika sätt. Ett väl fungerande system måste tillåta den äldre att själv bedöma hur hemtjänstens tid i så fall ska förläggas, kanske kan det handla om att ena dagen ta en fika för att nästa dag gå på en promenad. Det är vår övertygelse att de människor som arbetat hela livet och som på ålderns höst behöver extra stöd förtjänar en omsorg av absolut högsta kvalitet och att deras åsikter, önsknings och behov ska tillgodoses, det är hög tid att även de äldre betraktas som kapabla att fatta egna beslut om sin vardag.

Vi reserverar 10 mkr för generella kvalitetshöjningar inom äldreomsorgen och 1 mkr för att sänka omsorgstaxan för de med de lägre inkomsterna.

Rätt till ett tryggt och tillgängligt boende

De äldre i Tyresö anser vi har rätt till ett tryggt och tillgängligt boende. Idag har de äldre i Tyresö ingen valfrihet när det gäller att välja ett tryggt boende om de inte har ett eget kapital.

Den svåra platsbristen på äldreboendena har lett till att man numera ofta behöver vara i väldigt stort behov av omsorg för att få plats. Det har byggts alldeles för få äldreboenden och idag saknas boenden helt för personer som önskar bo kvar i östra Tyresö. En stor grupp äldre som inte är i tillräckligt stort behov av omsorg för att få plats på boende, men samtidigt har svårt att klara sig hemma, faller mellan stolarna. Effekterna blir långtgående framförallt för den enskilde men också för bostadsmarknaden i allmänhet.

Sorgligt nog är de flesta trygghetsboenden bostadsrätter eller hyresrätter med mycket hög hyra. I allianspartiernas kommunplan ska man fortsätta att planera för olika former för tillgängliga boenden, med och utan omsorg. Vi efterfrågar samma valfrihet för de äldre utan kapital. En generösare biståndsbedömning är absolut nödvändig.

En modern och fortsatt kvalitativ hemtjänst

Hemtjänsten är ett mycket viktigt och för många helt nödvändigt stöd i vardagen. Den kommunala hemtjänsten är idag en verksamhet som fungerar väl men hög andel utbildad personal som besitter hög kompetens och professionalism. Trots det ser vi att det finns möjlighet att vidareutveckla hemtjänsten till en alltmer modern och tillgänglig service.

Vänsterpartiet arbetar för att taxorna inom hemtjänsten ska sänkas och har avsatt 1 miljon kronor för att kunna sänka omsorgstaxorna generellt. Dessutom vill vi se en flexiblare biståndsbedömning där tillfällig service när exempelvis en maka eller make är bortrest möjliggörs i högre utsträckning än idag.

Andra typer av service än vad som idag erbjuds bör också undersökas. Vänsterpartiet skulle vilja utreda möjligheten att ha ett team inom hemtjänsten som kan göra mindre reparationsarbeten, trädgårdsarbeten och bistå exempelvis vid röjning av förrådsutrymmen. Denna typ av service får inte bli istället för den ordinära servicen utan bör ses som ett komplement för att täcka andra behov som kan uppstå hos den som är i behov av hemtjänsten.

Vänsterpartiet föreslår att en arbetsmiljösamordnare ska anställas på kommunkansliet. Denne bör med fördel leda, tillsammans med fackliga ombud, verksamhetschefer och anställda ett omfattande moderniseringsarbete inom hemtjänsten för förbättrad arbetsmiljö. Exempel på områden som kan behöva modernisering är nyckelhanteringen.

Framgent kommer antalet och andelen äldre öka i Tyresö. Det ställer stora krav på att hemtjänsten och den övriga äldreomsorgen ges tillräckliga resurser för att klara den utmaningen. Fler anställda, exempelvis en tredje nattpatrull och mer tid för ledsagning samt andra/nya lokaler för hemtjänsten bör vara naturliga delar av en sådan resursförstärkning.

En annan viktig fråga för att öka attraktiviteten och säkra goda arbetsvillkor inom hemtjänsten är en översyn av anställningsgraden för de anställda. Heltid ska garanteras som en rättighet och osäkra anställningsformer så som allmän visstid bör avskaffas.

Satsa på förebyggande verksamhet

Forskning har visat att fysiska, mentala och sociala aktiviteter förebygger både fysisk och psykisk ohälsa. Det behövs ett centralt beläget aktivitetscentrum eller träffpunkter för äldre inriktat både på friskvård i form av styrketräning och gruppgymnastik med olika inriktning samt sociala och kulturella aktiviteter. Exakt placering och utformning av aktivitetscentrum/träffpunkter bör med fördel tas fram i samarbete med pensionärsorganisationerna och andra berörda. Vi **reserverar 2 mkr** för våra äldres generella folkhälsa samt arbete för att minska social isolering av äldre.

Stoppa höjda avgifter inom äldreomsorgen

Den absolut viktigaste källan till finansiering av äldreomsorg är skatterna. Alla som är i behov av omsorg också ska ha råd med den. Vi kommer aldrig acceptera att någon tvingas säga nej till en insats eller ett hjälpmedel för att inkomsterna inte räckte till. Det är av det skälet vi också förslår en sänkning av omsorgstaxan för de med de lägsta pensionerna.

Anhöriga bär upp äldreomsorgen

En stor del av äldreomsorgen bärs upp av anhöriga, oavlönat arbete som främst utförs av kvinnor i 50–70 årsåldern. De anhöriga har rätt till ett kvalificerat anhörigstöd. Där ingår dagvård och korttidsboende för den äldre, men också möjlighet för den anhörige att få professionellt stöd på ett tidigt stadium, antingen individuellt eller i grupp. Platserna för korttidsboende är för få och i många fall hänvisas de äldre till boenden i andra kommuner, något som kan medföra en ökad otrygghet och dessutom försvårar det för den äldres anhöriga. Antalet korttidsboendeplatser bör skyndsamt utökas och under de kommande åren åtminstone fördubblas.

Dagvården bör ses över och utvecklas. Även äldre utan diagnostiserad demens bör få tillgång till dagvård. Även lokalerna måste ses över och bli mer ändamålsenliga. Att förbättra kvalitén och förbättra tillgängligheten till omsorg på ett sådant sätt att anhöriga inte behöver kompensera för den bristande välfärden är en absolut prioritet för Vänsterpartiet.

Till sist inom detta område reserverar vi **1 mkr** för att möta de krav på modernisering/digitalisering som krävs för att skapa en bättre arbetsmiljö.

Särskilda uppdrag:

1. Socialnämnden får i uppdrag att utarbeta rutiner för enklare hemtjänst utan biståndsprövning.
2. I samband med byggande av äldreboenden ska socialnämnden säkerställa att minst 30 korttidsplatser skapas.

3. Socialförvaltningen får i uppdrag att se över och utveckla dagvården för äldre. Det gäller så väl lokalernas lämplighet, som att utveckla verksamheten för även de äldre som inte har en demensdiagnos. Socialnämnden får i uppdrag att i samarbete med berörda intresseorganisationer och andra parter initiera arbetet för att få till stånd ett aktivitetscentrum för äldre.
4. Socialnämnden får uppdrag att tillsammans med HR-avdelningen utreda implementeringen och eventuella kostnader för 6 timmars arbetsdag som norm inom äldreomsorgen som ett led i att förbättra arbetsmiljön och öka attraktiviteten i yrket.

Satsningar socialnämnden

Totalt 25.1 miljoner kronor

Verksamhetsområde 6: Gymnasieskola

Tyresö Gymnasium har nu fokus på de nationella yrkesprogrammen, något som skolan alltid varit bra. Det är många av Tyresö Gymnasiums elever som vunnit priser i nationella tävlingar och flera elever har fått jobb innan de gått ut skolan. Detta är förstås ett resultat av engagerade lärare som lyckas med att få eleverna intresserade men också av en lyhörd skollledning. På Tyresö Gymnasium arbetar man med att ständigt hitta nya sätt att rekrytera ungdomarna i gymnasieålder och komma med nya idéer som IMYRK och Tyresömodellen för APL.

Vänsterpartiet menar att både personal och elever nu måste få lugn och ro för att den nya organisationen ska få sätta sig och i väntan på att lokalerna anpassas till det nya. Vi ser dock att vissa satsningar måste göras.

Elevcoacher för att förebygga missbruk och kriminalitet.

För att kunna fånga upp de ungdomar som missbrukar eller är på väg in i missbruk är det nödvändigt att fler vuxna rör sig i skolan. En elevcoach har som uppgift att röra sig bland ungdomarna och vara en länk till övriga skolan, polis, familj och socialtjänst. Särskilt nu när de närpoliserna som tidigare funnits i kommunen försvunnit i väntan på att en ny polisorganisation ska ta plats – vilket den gör först den 1/7 2017 - behövs en vuxenfunktion som kan utgöra den nödvändiga länken mellan samhällets olika funktioner som en elevcoach kan vara. Vi vill därför att **en elevcoach anställs och för detta reserverar vi 0,5 mkr** i vår budget.

Ensamkommande ungdomar i Tyresö

I slutet av 2015 kom många ensamma barn och ungdomar till Sverige. Många av dem är medborgare i Afghanistan och hazarer vilket gjort att de - under sina korta liv - varit på flykt tidigare till Pakistan eller Iran undan förföljelse. När de kom till Sverige kom de först till en ankomstkommun, sedan till en anvisningskommun för att finna att anvisningskommunen kanske inte kunde ta emot dem utan de placerades i ytterligare en kommun där de kunde få en bostad, mat och börja i skolan. När de sedan fyller 18 år rycks de upp med rötterna igen och skickas till ytterligare en kommun för att bo på en vuxenförläggning och kanske tvingas sluta sina studier. I mars 2017 var 113 ensamkommande ungdomar inskrivna på Tyresö Gymnasium. Av dem fyller 56 elever 18 år under året. Vi vet att det finns riktiga hjältar i

Tyresö kommun som låter ungdomar som fyllt 18 år stanna kvar i familjen trots att ersättningen uteblir. Vänsterpartiet menar att det är så omänskligt som någonting kan vara och avsätter därför 5 mkr i årets budget så att de ungdomar som fyller 18 år under 2017 ska få stanna kvar i Tyresö och fortsätta sin gymnasieutbildning här. **Vänsterpartiet reserverar 5 mkr i sin budget för att dessa ungdomar ska få en fristad i Tyresö.**

Om detta må vi berätta

Antisemitismen visar åter sitt fula tryne i vårt samhälle, uttalat rasistiska partier har tagit plats i våra parlamentariska församlingar, fascistiska partier etablerar sig öppet i Sverige. För att få en ökad förståelse för konsekvenserna av antisemitism, rasism och fascism föreslår Vänsterpartiet att en årskurs på Tyresö Gymnasium åker på en skolresa till Auschwitz Birkenau. **Vänsterpartiet reserverar 0,3 mkr i sin budget för att motarbeta rasismen och ge eleverna en god värdegrund.**

En rökfri skoltid

I Tyresö kommuns arbetsmiljöpolicy, som antogs 2007-05-29, finns en paragraf som behandlar Rökfri arbetstid. Där står ”I Tyresö kommun ska arbetstiden vara rökfri. Brukare och kollegor bör inte utsättas för passiv rökning som påverkar hälsa och välbefinnande. Rökning på arbetstid påverkar verksamhetens effektivitet och är därför inte tillåten.” Till denna paragraf finns också en handlingsplan knuten.

Beredningen för Medborgardialog och Mångfald har tidigare givit kommundirektören i uppdrag att utforma en kampanj för en rökfri skola. Vänsterpartiet menar att det är ett mycket bra förslag. Vänsterpartiet menar också att det inte bara är arbetstiden för de vuxna på skolorna som ska vara rökfri utan även skoltiden, som är de ungas arbetstid. Vi föreslår därför att Tyresö kommun inför en liknande bestämmelse om en rökfri skoltid med en handlingsplan för de unga som går på skolorna i Tyresö.

Sommarskola.

Allt för många elever i Tyresö lämnar grundskolan utan att vara behöriga till gymnasiet. Det innebär att antalet elever på gymnasiets olika introduktionsprogram ökar. För en del av eleverna räcker det med en kompensatorisk sommarskola för att komplettera betygen så att de uppnår behörighet till de nationella gymnasieprogrammen. Vad som däremot saknas är en sammanhållen strategi för att undvika att eleverna lämnar grundskolan med betyg som innebär att de måste komplettera och arbeta upp betygen i något introduktionsprogram. Vänsterpartiet föreslår därför att Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att tillsammans med Barn- och utbildningsnämnden utreda vad det är som behövs för att fler elever ska lämna grundskolan med betyg som gör dem behöriga till ett nationellt program på gymnasiet.

Second Chance School

Second Chance School som är en andra chans för de ungdomar mellan 17 - 24 år som inte fullgjort sin gymnasieutbildning kommer nu att organiseras inom Tyresö Gymnasium med en egen budget. Det har visat sig att eleverna på Second Chance School har svårare att få

sommarjobb inom kommunen än vad eleverna på grundskolan och gymnasiet har. Vänsterpartiet menar att det är en helt oacceptabel form av diskriminering. Vänsterpartiet vill därför ge Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utreda varför dessa elever diskrimineras och lägga fram förslag till åtgärder.

Särskilda uppdrag

1. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att utreda hur en bestämmelse om en rökfri skoltid med en handlingsplan för de unga som går i Tyresös skolor ska kunna införas.
2. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att utreda vad som behövs för att fler elever ska lämna grundskolan med betyg som gör dem behöriga till ett nationellt
3. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att kartlägga varför Second Chance Schools elever har svårare att få sommarjobb inom de kommunala verksamheterna och föreslå åtgärder för att den här typen av diskriminering försvinner.

Verksamhetsområde 7: Vuxenutbildning

C3L bedriver olika typer av utbildningar för vuxna i Tyresö och arbetar för att stötta människor så att de kan få arbete och egen försörjning. Att få en möjlighet att läsa upp sina betyg till en studentexamen för att sedan kunna fortsätta att utbilda sig är en förutsättning för många unga som av olika anledningar inte fått godkänt likaväl som många med annan nationalitet än majoritetssamhället behöver komplettera sin utbildning eller få en ny utbildning för att bli självförsörjande. C3L bedriver också undervisning på distans, har SFI, SFX och SFY. 35% av deltagarna kommer från andra kommuner och genererar därmed intäkter. Vänsterpartiet vill inte att den kommunala vuxenutbildningen - eller delar av den - ska konkurrensutsättas.

Ett kommunalt lärarlyft på C3L

Genom att verksamheten på C3L växer och blir större behövs fler lärare anställas. Det är dock brist på komvuxlärare, SFI-lärare och SVA-lärare. Det faktum att dessa läraryrken inte omfattas av det s.k. lärarlyftet underlättar inte precis rekryteringen av fler lärare till C3L. **Vänsterpartiet avsätter därför 1 mkr för ett kommunalt lärarlyft för C3L:s personal**

Studerande med neuropsykiatriska funktionsskillnader.

Ökningen av människor som får diagnosen neuropsykiatriska funktionsskillnader slår igenom även på C3Ls elever. Detta innebär att C3L behöver fler lärare med specialpedagogisk utbildning. **Vänsterpartiet satsar därför 1 mkr för att C3L ska kunna ge eleverna med neuropsykiatriska funktionsskillnader rätt studiemiljö.**

Svenska för nyanlända

Tyresö kommun tar emot fler nyanlända med permanent uppehållstillstånd än tidigare vilket är glädjande med tanke på att det kommer att uppstå behov av arbetskraft i de kommunala verksamheterna. För att komma ut i jobb så snabbt som möjligt är goda språkkunskaper nödvändiga. Då är det också viktigt att studierna fortsätter utan avbrott av t.ex. sommarlov som innebär att det man lärt sig av svenska försvinner och man måste börja om på nytt efter sommarlovet. Detta skulle då kunna innebära att den nödvändiga pausen för att vara tillsammans med familjen och vila under sommaren inskränks. Frågan behöver därför utredas. Vänsterpartiet vill därför ge Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utreda vad SFI-studier under sommarlovet skulle kunna innebära för språkinläringen men också vad det kan få för konsekvenser för eleven och dennes familj.

En avgörande samhällsfunktion för såväl integrationen som den demokratiska samhörigheten i samhället är SFI. Vänsterpartiet har länge arbetat för att SFI:s status ska höjas och tas på allvar. Vänsterpartiet presenterar i det här budgetalternativet en modern satsning om 1 mkr på att stärka läs och skrivkunnigheten på analfabeters modersmål, i den mån det är möjligt. Forskning och beprövad erfarenhet från andra platser i Sverige visar att det i framtiden snarare kan vara en besparing eftersom det effektiviserar studietiden för de som oftast har längst studietid, de som inte kan läsa och skriva ens på sitt eget modersmål.

Särskilda uppdrag

1. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att utreda och komma med förslag om hur SFI- och SVA-undervisningen ska kunna bedrivas även under sommaren.

Verksamhetsområde 8: Arbete och integration

Centrum för Arbete och Integration (CAI) erbjuder arbetslösa stöd, vägledning och praktik för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden. Man bedriver olika verksamheter där personer kan arbetsträna eller rehabiliteras. Integrationsenheten tar emot nyanlända eller invandrade personer för att underlätta deras integration i samhället.

Ungdomsarbetslösheten och neuropsykiatriska funktionskillnader.

Arbetslösheten i Tyresö ligger oftast under den arbetslöshet som Stockholms län har och ännu lägre i jämförelse med riket i övrigt. Detta är inte en naturlag utan ett resultat av det arbete som CAI lägger ner på att få arbetslösa Tyresöbor i arbete. För att mota och minska ungdomsarbetslösheten och stödja arbetssökande med neuropsykiatriska funktionskillnader vill Vänsterpartiet därför förstärka CAI:s budget med 1,5 mkr.

Feriearbete för alla.

En viktig inkörsport till arbetslivet är ofta sommar- eller feriejobben samtidigt som de håller ungdomarna borta från sysslolöshetens konsekvenser. Alliansen genomförde en modell som

innebär att den som har - eller vars föräldrar har - kontakter lättare sommarjobb. Konsekvenserna av den modellen blev färre jobb och modellen ändrades till att i ha tre olika inriktningar - privata arbetsgivare, kommunala platser och sommarlovsentreprenörer - totalt cirka 185 feriejobb.

Vänsterpartiet menar att det är för få jobb. Vi menar också att det inte ska finnas någon åldersbegränsning för vilka som har möjlighet att söka dessa sommarjobb. **Vi avsätter därför 1,7 mkr till sommarjobb** så att de flesta ungdomar ska kunna jobba någon gång under sommaren. Sommarjobben ska även erbjudas till de ensamkommande ungdomarna på Tyresö Gymnasium.

Total satsning 12 mkr

Verksamhetsområde 9: Bibliotek, kultur, fritid och fritidsgårdar

Kultur- och Fritid

Vänsterpartiet har länge drivit frågan om ett kulturhus i Tyresö. Vi anser att det är viktigt att det byggs på kommunal mark och att det är ett kulturhus för alla kommunens invånare. Det är också viktigt att det är nära Tyresö centrum, förslagsvis vid Kvarnhjulet, som ligger bra till kommunikationsmässigt och sammanbinds med Tyresö centrum genom Tyresö stadspark som är under byggnation. Det är också av största vikt att en grupp av representanter för föreningslivet, Tyresös invånare och de politiska partierna diskuterar innehållet i det blivande kulturhuset. Vårt motto är att ”kultur ska generera mer kultur och inte mer pengar”. Kultur skapas av oss människor tillsammans, inte av dem som enbart tänker på att göra en ekonomisk vinst.

Särskilda uppdrag:

1. Kultur-och fritidsnämnden uppdras att utreda kostnaderna för att erbjuda ett avgiftsfritt ”sommarkollo” för barn och unga.

Kulturskolan

Det är positivt att så många barn och ungdomar söker sig till Kulturskolan. Vänsterpartiet arbetar för att ha en 0-taxa till Kulturskolan på sikt så att alla barn och ungdomar ska kunna delta i Kulturskolans aktiviteter oavsett föräldrarnas ekonomiska situation. Vi föreslår som ett första steg att avgifterna halveras vilket medför en satsning om **1,3 mkr**. Tillsammans med Kulturskolan vill vi i Vänsterpartiet introducera ”El Sistema” där barn och vuxna tillsammans musicerar ihop med olika orkestrar. El Sistema tror vi kommer att få flera goda effekter. Dels ökar det kontakten mellan generationerna och dels stärker det sammanhållningen i kommunen genom att överbrygga eventuella skillnader genom musiken och det aktiva kulturdeltagandet. För detta satsar vi **1,2 mkr** för 2018.

Fritidsgårdar

Vänsterpartiet ser värdet av en god och givande fritid för våra barn och ungdomar. Fritidsgårdarnas salutogena arbetsmetod ger alla besökare möjligheten att umgås och prova nya aktiviteter i en sund miljö med goda vuxna förebilder. Vi förstår att varje krona i denna verksamhet är en investering som betalar sig själv i längden i form av minskad psykisk ohälsa, missbruk och kriminalitet. Den positiva effekten av fritidsgårdarnas verksamhet är väl dokumenterad. Det är klart den mest kostnadseffektiva investeringen i våra ungas framtid. Vi motsätter oss tanken att bedriva fritidsgårdar i privat regi. Det är avgörande att verksamheten drivs med ungdomarnas bästa som främsta mål. Detta är omöjligt att kombinera med privata vinstintressen.

Tyresö kommun ska avveckla träffpunkterna och ersätta dem med fullvärdiga fritidsgårdar, utifrån Nackanätverkets definition. Fritidsgårdarna ska även bedriva uppsökande verksamhet året runt

1,5 mkr reserveras för ökad kvalitet på verksamheten fritidsgårdar med speciellt fokus på dess fältverksamhet. Vi reserverar även 1 mkr för att utöka fältverksamheten och trygghetsarbetet på våra fritidsgårdar.

Särskilda uppdrag:

1. Kommunstyrelsen tar fram en plan för att starta fler fritidsgårdar i olika kommundelar och öka öppettiderna på de som redan finns.
2. Kultur-och fritidsnämnden uppdras att utreda möjligheterna för fritidsgårdarnas fältverksamhet att ha en separat budget.

Bibliotek

Våra bibliotek är en viktig del av vårt deltagande i kulturlivet och ska ha generösa öppettider. Alla våra invånare ska ha möjlighet att besöka biblioteken. Sedan flera år tillbaka under den borgerliga majoritetens ledning har vårt mest centrala bibliotek, det i Tyresö Centrum, upphört med sina generösa öppettider. För att fler ska ha möjlighet att besöka ett bibliotek föreslår vi att det ska återinföras **söndagsöppet på biblioteket i Tyresö Centrum. Vi reserverar 0,45 mkr för detta.**

Särskilda uppdrag:

1. Kultur-och fritidsnämnden uppdras att utreda hur biblioteken kan ha en uppsökande verksamhet gentemot äldre, skolelever och befolkningen i övrigt.

Föreningarnas möteslokaler i Tyresö kommun

Kultur- och fritidsnämnden bestämmer avgifterna till kommunens offentliga lokaler som olika föreningar kan hyra. Den borgerliga majoriteten har höjt föreningarnas egenavgift i flera olika steg. Det har inneburit att vissa organisationer inte har tillräckligt med medel för att ha de aktiviteter de önskar. Det handlar i första hand om våra pensionsorganisationer PRO och SPF, som har många olika aktiviteter. **Vi reserverar 0,16 mkr för gratis möteslokaler till samtliga föreningar.**

Vi anser att det är hög tid att tillmötesgå våra äldres önskemål om olika träffpunkter i Tyresö och avsätter **i ett första steg 1 mkr för en träffpunkt för våra äldre i ett centralt läge.**

Särskilda uppdrag

1. Kultur- och fritidsnämnden ska intensifiera arbetet med att alla oavsett funktionsnedsättningar och etnisk bakgrund ska ha möjlighet att delta i kultur och fritidslivet.

Laglig graffitivägg

Det är viktigt att kommunen erhåller möjligheter för alla åldrar att uttrycka sig konstnärligt. En konststart som livligt diskuterats under flera år är graffiti. Mer och mer har gatukonst och graffiti accepterats i samhället. Vi i Vänsterpartiet anser att kommunen borde kunna tillhandahålla en laglig graffitivägg, gärna i närheten av andra aktiviteter för ungdomar. Samtidigt är det viktigt att i och med uppförandet av den lagliga graffitiväggen skadegörelse på andra platser anmäls. **Vi avsätter 0,1 för uppförandet av en laglig graffitivägg.**

Utemiljön i Tyresö såsom gångtunnlar etc. bör färgsättas, dekoreras och ljussattas för allas trivsel och trevnad.

Skolan och kulturen

Vi i Vänsterpartiet anser att varje skola ska ha minst en person som är ansvarig för att alla elever minst en gång per termin får delta i något kulturutbud. Dessa så kallade kulturombud på skolorna ska tillvarata elevernas intressen och aktivt söka information kring det kulturutbud som finns i Tyresös närområde. Detta uppdrag ska ingå i kulturombudets ordinarie tjänst men ska anses meriterande vid löneuppföljning och utvecklingssamtal. Flera kommuner har med stor framgång etablerat liknande system.

Särskilda uppdrag

1. Utvecklingsförvaltningen ges i uppdrag att tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen utveckla ett system för kulturombud i Tyresös skolor. Kulturombudssystemet ska rymmas inom ordinarie tjänster på skolorna.

Totalt satsningar: 6,91 mkr

Verksamhetsområde 10: Plan och exploatering

Vi ser framför oss förslag till en snabb utveckling i Tyresö främst när det gäller Tyresö Centrum. Vänsterpartiet vill att 50% av all nybyggnation ska vara hyreslägenheter för att tillmötesgå efterfrågan från framförallt våra ungdomar i kommunen. Vi är positiva till att kommunen köper in mark för att planera framtidens boenden och kommunal verksamhet. Vi är angelägna om att kommunen vid detaljplaneläggning planerar den service som krävs och arbetar för att minska biltrafiken.

1. Kommunen ska under varje mandatperiod ta fram en plan för bostadsbyggandemed uppföljning årligen (till exempel som tidigare bostadsförsörjningsprogram).

2. Kommunen ska utarbeta en plan för strategiska markförvärv.
3. Kommunen ska kräva att anbud från entreprenörer innehåller 50% hyreslägenheter de områden som är lämpliga för flerfamiljshus.
4. Vid detaljplaneläggning ska kommunen beakta att "de gröna kilarna" bevaras på ett ekologiskt och friluftsförfrämjande sätt.
5. Kommunen ska vid all detaljplaneläggning bevara naturområden (inte bara som idag parker) inom 300 m från bostäderna.

Verksamhetsområde 11: Vaghållning och park

1. Tyresös gång- och cykelvägar ska fortsätta byggas ut.
2. Promenadstråken i kommunen ska ha fler parksoffor och bättre belysning.
3. Arbetet med säkra skolvägar ska fortsätta.
4. Kommunens snöröjning ska förbättras så att även trottoarer och gångvägar plogas och sandas i god tid efter snöfall.

Verksamhetsområde 12: Miljö och trafik

1. Kommunen ska årligen redovisa till kommunfullmäktige efterlevnaden av kommunens klimatstrategi.
2. De 16 utsatta miljömålen ska nås senast under mandatperioden.
3. Konsumtionen av ekologiska livsmedel i vår kommun ska öka för att uppnå 100% senast år 2030.
4. Kommunen ska inrätta ett naturvårdsråd bestående av politiker, representanter för våra förvaltningar och föreningar, som träffas minst två gånger per år.
5. Naturpedagogernas verksamhet för barn och vuxna ska förstärkas och få ändamålsenliga lokaler enligt en motion av Vänsterpartiet.
6. Kommunen ska ta initiativ till en vattenstrategi.

Verksamhetsområde 13: Vatten och avlopp

Inga kommentarer.

Verksamhetsområde 14: Renhållning

1. Kommunen ska ta initiativ till att matavfallshanteringen i våra hushåll år 2020 uppgår till 100%.

Verksamhetsområde 15: Bygglovsverksamhet

Inga kommentarer.

Verksamhetsområde 16: Näringsliv

Vänsterpartiet arbetar för att vi ska ha en administration på kommunen som gynnar små och medelstora företag. Det innebär att vi ska kunna bistå företag med företagsregister och kontaktuppgifter till andra företagare och på olika sätt stimulera handeln och kontakten mellan företag som är belägna i Tyresö. Vi vill utöver det uppdraget uppdra åt verksamhetsområdet näringsliv att ta fram en plan för hur man på bästa sätt ska kunna hjälpa företag som är arbetarkooperativ eller som ursprungligen inte är det men vill bli det. Vi anser att kommunen även borde ha en kunskap om hur man på bästa sätt hjälper företag som är så kallat ”ekonomiskt demokratiska”.

Viktiga faktorer för att företagen ska kunna bedriva en god och långsiktig verksamhet är att kommunen tillgodoser behoven av välfärd och bostäder som möjliggör en mer mobil arbetskår. Idag vittnar flera företag om att bristen på framförallt bostäder verkar tillväxthämmande och att det försvårar deras näringar.

Dessutom vill Vänsterpartiet att Tyresö kommuns näringslivsverksamhet ska inleda en samverkan med de lokala företagen för att inleda en storskalig klimatomställning där utsläppen minskas

Särskilda uppdrag

1. Verksamhetsområdet näringsliv uppdras ta fram en plan för hur man på bästa sätt ska kunna hjälpa företag som är eller vill bli arbetarkooperativ. Verksamhetsområdet ska dessutom ha information om de ägande strukturerna och kunna bistå eventuella intressenter.

Verksamhetsområde 17: Gemensamma verksamheter

Vänsterpartiet föreslår på detta område en del besparingar som inte påverkar välfärden eller verksamheternas möjlighet att bedriva ett gott arbete. Att göra besparingar inom detta verksamhetsområde är ett viktigt led i att göra en mer generös satsning på välfärden så att vi kan anställa fler och garantera en god kvalitet och arbetsbörda för de anställda. Vi omfördelar på så sätt pengar från kommunens centrala administration till den välfärd som kommuninvånarna möter i sin vardag. Exakt vilka besparingar vi vill göra framgår av vår redovisning av satsningar och besparingar på sidorna 46–47.

Vänsterpartiet har länge påtalat behovet av tillsättandet av en del centrala tjänster. Dessa tror vi kommer tillföra kommunens verksamheter med värdefulla verktyg för att säkerställa en ännu högre kvalitet samtidigt som de bidrar till skapandet av ett mer solidariskt, jämlikt och jämställt samhälle.

Jämställdhetsutvecklare

Vänsterpartiet är ett feministiskt parti. Detta innebär att vi ser att det råder en maktordning mellan könen där kvinnor konsekvent och systematiskt undervärderas, nedvärderas och diskrimineras. Att vara feminist förpliktigar till att vilja göra något åt den situationen. Det finns säkerligen ingen snabb lösning på ett sådant stort och strukturellt problem, men att anställa en jämställdhetsutvecklare som kan identifiera problem och aktivt arbeta med dessa frågor anser vi vara ett gott steg på vägen.

Jämställdhetsutvecklaren ska arbeta kritiskt gentemot kommunens administration och verksamheter för att se vilka förbättringsåtgärder som finns, dessutom bör jämställdhetsutvecklaren uppföra så kallade jämställdhetsbokslut där kommunens arbete redovisas utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Jämställdhetsutvecklaren bör också vara med i utformningen av jämställdhetsplanen och likabehandlingsplanen samt medverka i fortbildning av kommunens personal i dessa frågor och arbeta med implementeringen av nämnda planer.

Arbetsmiljösamordnare

Tyresö har oroväckande hög sjukfrånvaro vilket tyder på stora arbetsmiljöproblem. Sjukfrånvaron för hela kommunen uppgick 2015 till 7.6% men inom vissa verksamhetsområden var den en bra bit över 10%. Alltså finns det verksamheter i Tyresö kommun där var tionde anställd är sjukskriven.

I Vänsterpartiet är vi fast beslutna att arbeta systematiskt mot denna höga sjukfrånvaro. För att lyckas krävs det naturligtvis en solidarisk och generös finansiering av välfärden men också en central samordning. Därför föreslår vi att kommunen anställer en arbetsmiljösamordnare som tillsammans med lokala skyddsombud, verksamhetschefer, förvaltningschefer, enhetschefer och fackförbund ska identifiera och föreslå lösningar på arbetsmiljöproblem. Arbetsmiljösamordnaren kan med fördel arbeta nära såväl barnombudsmannen, jämställdhetsutvecklaren och andra centrala administratörer för att maximera nyttan av tjänsten.

Barnombudsman

Inget barn ska behöva fara illa, vare sig i skolan, den offentliga miljön eller i hemmen. En absolut nyckel för att säkerställa det är ett fungerande samarbete mellan skolan och socialtjänsten men förstås också ett välkomnande kultur och fritidsliv. Samtidigt är det så att barn kan ha svårt att formulera missförhållanden om de väl uppstår, bristen på skolkuratorer och pedagoger förstärker tyvärr den utsatthet som många barn befinner sig i. En barnombudsman ska villkorslöst och utan andra lojaliteter belysa och verka för barns okränkbara rättigheter samt att barnkonventionen följs.

Kommunala barnombudsmän fyller en mycket viktig funktion. Till barnombudsmannen kan såväl barn som vuxna vända sig om de upplever eller misstänker missförhållanden. Vänsterpartiet föreslår i år att denna tjänst tillsätts centralt under verksamhetsområde 17, vår tanke är att barnombudsmannen inte ska arbeta på barn och utbildningsförvaltningen och på så sätt ska kommunen garantera barnombudsmannens oberoende gentemot övriga

förvaltningen. Barnombudsmannens syfte är att vara barnens röst gentemot kommunen, inte förvaltningens.

Tillgänglighetssekreterare

Vänsterpartiet är som enda oppositionsparti representerat i det kommunala funktionshinderrådet. Vi tar det uppdraget på största allvar och driver frågor som rör tillgänglighet, deltagande och representation i samtliga nämnder och beredningar som vi har representation i. Det är bland annat tack vare Vänsterpartiets enträgna arbete som Tyresö kommun har en tillgänglighetsplan.

Nu är tiden inne att ta nästa steg i tillgänglighetsarbetet och utöka de personella resurserna för att ytterligare stärka förvaltningarnas kunskap i dessa frågor. Redan idag finns det 25% av en heltid avsatt för detta viktiga arbetet. Vi anser dock att denna tjänst borde bli en heltid och avsätter därför 0.35 mkr för täcka upp de resterande 75% av tjänsten.

Det är viktigt att poängtera att denna tjänst ska verka centralt gentemot samtliga förvaltningar och nämnder. Den tillgänglighetsplan som finns måste förankras och implementeras på ett sådant sätt att den ger avtryck i samtliga verksamheter. I slutändan handlar dessa frågor om demokrati och mänskliga rättigheter. Tyresö har ett ansvar att leva upp till dessa förpliktelser.

Återkommunalisering av verksamheter

Frågor som rör driftsform och ägande är viktiga. Tyresö kommun gör årligen upphandlingar av varor och tjänster för ca 750 miljoner kronor. Somliga av dessa upphandlingar anser vi vara helt i sin ordning och Vänsterpartiet är inte motståndare till upphandlingar som garanterar såväl schysta arbetsförhållanden som en god kvalité och service till invånarna. Däremot är vi kritiska till de strikt ideologiska upphandlingar som den styrande alliansen har ägnat sig åt. Det finns naturligtvis tjänster som kommunen både kan och bör utföra själva och på så sätt garantera en god insyn och styrning av verksamheten.

I en tid då arbetet med klimatomställningen behöver intensifieras och de ekonomiska klyftorna behöver minska har kommunerna ett stort ansvar att upphandla ansvarfullt. Vänsterpartiet kommer även i fortsättningen att arbeta för att riktlinjerna för upphandlingar ska bli skarpare på dessa områden men vi kommer också att föreslå en högre grad av ”egen regi anbud”, alltså en återkommunalisering av somliga verksamheter. Exakt vilka verksamheter detta rör sig om är alltid en fråga för prövning men exempelvis städ och avfallsverksamheterna är tjänster som har återkommunaliserats av andra kommuner med framgång. Vi vill även framhålla möjligheten att ytterligare sammarbeta med de övriga södertörnskommunerna för utförandet av somliga tjänster.

Verksamhetsområde 18: Kommunalförbund

Särskilda uppdrag

1. Undersöka möjligheterna till ökad samverkan vad gäller tillståndshandläggning, IT support samt övergripande tillgänglighetsarbete för människor oavsett funktionsvariation.

Verksamhetsområde 19: Politisk verksamhet

Särskilda uppdrag

1. Införa obligatoriska praktikveckor där kommunalråden arbetar ute i verksamheterna.
2. Ta fram en genomgripande plan för hur valdeltagande ska öka med obligatorisk utvärdering efter de allmänna valen.

Verksamhetsområde 20. Tyresö Bostäder

Vänsterpartiet anser att minst 50% av de bostäder som byggs i Tyresö bör vara hyresrätter för att dels underlätta för de som inte har råd att köpa sina bostäder men också för att motverka segregationen i boendet. Det är därför viktigt att kommunen använder sin allmännyttas Tyresö Bostäder, till att göra just det. Vänsterpartiet anser också att Tyresö Bostäder ska bygga ett lågenergihus för att minst ett sådant ska stå klart innan 2018. Om vi vill uppnå de klimatmål som är satta för Tyresö Bostäder räcker det inte med att leasa vindkraftverk utan det måste till andra satsningar för att minska boendets inverkan på klimatet.

Vänsterpartiet vill också att Tyresö Bostäder ska inleda ett aktivt arbete för att försöka att pressa byggkostnaderna och hålla nere kostnaderna för omfattande renoveringar. Ett sådant arbete bedrivs i många kommuner i landet. Frågan är vad det är som gör att Tyresö Bostäder inte redan bedriver ett sådant arbete.

Med en bostadskö på drygt 20 000 personer och en mångårig kötid är det inte försvarbart att Tyresö Bostäder medverkar till att sälja ut delar av sitt bostadsbestånd för omvandling till bostadsrätter. Vi behöver alla hyreslägenheter vi har för att kunna minska kön och korta kötiden. Vänsterpartiet säger därför nej till utförsäljningar av hyresrätter för omvandling till bostadsrätter. Ett sådant förfarande leder också till att hyrorna i Tyresö Bostäders bestånd generellt höjs.

Vänsterpartiet har interPELLERAT kommunalrådet vad gäller de borgensavgifter som kommunen tar ut av Tyresö Bostäder när kommunen går i borgen för de lån som Tyresö Bostäder tar när man skall bygga. Kommunen följer inte de regler och föreskrifter om hur borgensavgiften beräknas, vilket gör att Tyresö Bostäders hyresgäster betalar för hög hyra.

Särskilda uppdrag

1. Tyresö Kommunfullmäktige ger Tyresö Bostäder i uppdrag att inleda ett aktivt arbete för att pressa byggkostnaderna utan att göra avkall på kvaliteten och för att därigenom också kunna ge små byggföretag möjligheter att komma med offerter.

2. Tyresö Kommunfullmäktige ger Tyresö Bostäder i uppdrag att undersöka möjligheterna att starta ett upphandlingsförbund för att därmed pressa kostnaderna för större renoveringar.
3. Tyresö Kommunfullmäktige beslutar att borgensavgiften för Tyresö Bostäder beräknas enligt de regler och föreskrifter som finns.
4. Tyresö Kommunfullmäktige beslutar att ändra i ägardirektiven till Tyresö Bostäder – från att bolaget ska drivas på ”Affärsmässiga grunder” till ”Affärsmässiga principer” – i enlighet med svensk lagstiftning.

INVESTERINGSPROGRAM OCH UPPLÅNING

Tyresö kommun har inför de kommande åren stora investeringsbehov. Det investeringsprogram som alliansen tagit fram omfattar historiskt stora investeringar för åren 2018-2021. Hela 2 miljarder 254 tusen ska enligt deras förslag anslås till investeringar under den nämnda perioden. Det innebär en ökning av låneskulden per invånare med nära 100 %. Samtidigt kan vi se att de medel som står till förfogande genom olika statsbidrag, skatter och avgifter får allt svårare att räcka till driftbudgeten, varför verksamheterna under många år tvingats till nedskärningar. Ökade investeringar innebär ökade räntor, som belastar driftbudgeten. I ett sådant läge är det viktigt att prioritera det allra viktigaste och för vår del är det självklart att det är investeringar i kärnverksamheterna.

En del av den utökade upplåningen beror självklart på att Tyresö kommun nu äntligen kommit igång med att bygga bostäder på allvar, vilket ställer krav på utbyggnad av platser i förskola, skola och fritidshem. Den ökande andelen äldre i kommunen kommer också att ställa krav på kommunen att bygga ut äldreomsorgen för att våra äldre ska få en trygg ålderdom med god omvårdnad.

Vänsterpartiet välkomnar ett ökat byggande av bostäder, även om vi definitivt inte är nöjda med fördelningen mellan egna hem, bostadsrätter och hyreslägenheter. Vänsterpartiet har under alla år drivit frågan om att minst 50 % av all nybyggnation ska vara lägenheter med hyresrätt. Det är i hög grad aktuellt med fler hyreslägenheter eftersom den bostadskö som finns till hyresrätter inom vårt kommunala bostadsföretag i dagsläget har ca 20 000 sökande som önskar en bostad i Tyresö.

Det är dock självklart att oavsett upplåtelseform ställer en utökad nybyggnation med fler invånare som följd, större krav på service, vilket i första hand innefattar förskolor, fritidshemspplatser, grundskolor, gymnasieplatser och utbyggnad av äldreomsorgen. Vi i Vänsterpartiet har alltid och kommer även fortsättningsvis när det gäller investeringar att prioritera våra kärnverksamheter, vilket innebär att vi vill lägga större delen av investeringarna de kommande åren på just dessa. Vi är kritiska att alliansen presenterat ett investeringsprogram som vi anser är ofullständigt.

Till exempel saknas de totala kostnaderna för parkeringshuset, som alliansen föreslår ska ligga vid den nya ishallen och simhallen. Bara parkeringshuset sades vid ett kommunstyrelsesammanträde kosta runt 90 miljoner totalt, varav en tredjedel skulle kunna finansieras genom intäkter från försäljning av mark.

I ett läge då vi står inför ett stort behov av att investera i kärnverksamheter, kan Vänsterpartiet inte ställa sig bakom vare sig den planerade nya ishallen eller det näraliggande parkeringshuset. Vi har förståelse för ett framtida behov av en ny ishall, men i ett läge med en snävt tilltagen budget från alliansen – en budget som innebär ytterligare besparingar på kärnverksamheterna och gigantiska investeringar med ökade driftskostnader som följd - prioriterar vi självklart de verksamheter som är grunden för vår välfärd. En ny ishall kan utredas under planperioden och möjligheterna att gå samman med Nacka eller Stockholm för att bygga en ishall bör undersökas.

Förskolor och skolor

Alliansen har med 1 rösts majoritet beslutat att bygga en ny storskalig skola i Fornuddsparken. Det är den största investering som någonsin gjord i kommunen med dryga 300 miljoner kronor. Detta beslutades trots ett massivt motstånd från samtliga partiet i opposition och en stor grupp av Tyresös invånare. Vänsterpartiet har tillsammans med S och MP ett annat förslag, som innebär att nuvarande Fornuddens skola rustas upp och byggs till för att inrymma även högstadiet. Vi har gång på gång krävt att få beräkningar på kostnaderna för vårt alternativ, men har inte lyckats få alliansen att ens räkna på kostnaderna. Vänsterpartiet står kvar vid vår uppfattning att det skulle bli billigare att bygga till och rusta upp nuvarande Fornuddens skola och de dryga 300 miljoner kronor, som alliansen reserverar för den nya F-9 skolan i Fornuddsparken, skulle kunna räcka till att göra åtminstone delar av en nödvändig upprustning av våra befintliga skolor. Vi har också i kommunfullmäktige framfört att det mot slutet av planperioden finns ett behov av att bygga en skola i Skälsätra för de yngre åldrarna.

Vad gäller förskolor har alliansen nu äntligen planer på att bygga ett antal nya förskolor. Vänsterpartiet har länge påtalat behovet av nya förskolor. På ett kommunstyrelsesammanträde och i barn- och utbildningsnämnden fick vi presenterat en ”typförskola”, som håller på att arbetas fram. Den nya typförskolan skulle kunna ta emot uppemot 180 barn. Vi känner oss skeptiska till att bygga så stora förskolor. Det ställer stora krav på hur den pedagogiska miljön och utemiljön utformas. Det är viktigt att barn- och utbildningsförvaltningen får möjlighet att påverka hur en eventuell typförskola på bästa sätt kan uppfylla de pedagogiska målen och skapa lugna och trygga lärmiljöer. Vi anser även att det är möjligt att bygga till några av våra nuvarande förskolor, vilket skulle kunna minska investeringarna men ändå resultera i fler platser i förskolan.

Äldreboenden

Vi är djupt kritiska till att inget nytt äldreboende byggts i Tyresö på snart 10 år. Alliansen har sedan 2008 förlitat sig på att låta företag både bygga och driva äldreboenden i kommunen. I dagsläget har vi endast ett, men dock det största, äldreboendet som drivs i kommunal regi. Vi har länge väntat på besked vad som ska hända med detta äldreboende- Björkbacken- och fick inför socialnämnden i augusti veta att alliansen inte anser att det värt att rusta upp Björkbackens äldreboende på grund av en kostnad på cirka 35 miljoner kronor (jämför detta med parkeringshuset för 90 mkr). I fortsättningen vill alliansen helt förlita sig på att köpa platser från privata utförare. Vänsterpartier anser att vi definitivt ska rusta upp Björkbackens äldreboende, så att det motsvarar arbetsmiljöverkets krav och värnar om att behålla vårt enda särskilda boende i kommunal regi. Vi vill se en planering där kommunen tar ansvar för våra äldres välfärd genom att garantera platser. Det görs bäst genom att både bygga och driva äldreomsorgen i kommunal regi. Vi vill också se över möjligheterna av att rusta upp Ängsgården och bygga till den med fler platser. Om detta inte är möjligt har vi i kommunfullmäktige flera gånger i debatten föreslagit flera alternativa platser för ett nytt äldreboende. Det är med stor upprörhet vi kan läsa att alliansen prioriterar ett parkeringshus vid den planerade nya ishallen och vid simhallen före att rusta upp vårt enda kommunala äldreboende. Med alliansens förslag måste vi i fortsättningen helt förlita oss på att vi kan köpa platser i särskilt boende, något som vi inte kommer att ha några som helst garantier för i framtiden. ”Kommun” betyder ”gemensam”, vilket betyder att det är vi i Tyresö tillsammans som ska skapa en välfärd som är solidarisk och rättvis. Det gör vi inte genom att försöka driva kommunen som ett företag, som i framtiden ska köpa t.ex. billigast möjliga äldreomsorg.

Till sist prioriterar vi före ishall och eventuellt parkeringshus att kommunen bygger ett Kulturhus, som ligger centrumnära. Det är en fråga som vi drivit i nästan 15 års tid. I och med att det nya ”flashiga” kunskapscentrum med kulturhus lades på is verkar majoriteten helt ha släppt tanken på ett Kulturhus. I en växande kommun vore det märkligt om vi inte hade en mötesplats där generationer kan mötas, föreningar ha sina aktiviteter, konserter hållas, orkestrar och band ha sina replokaler. Vänsterpartiet vill under planperioden utreda möjligheterna att påbörja projektering av ett Kulturhus, en projektering som ska ske i nära samarbete med kommunens olika kulturföreningar, pensionärsföreningar och föreningar för funktionsnedsatta.

I ovanstående text har vi presenterat de tankar Vänsterpartiet har beträffande investeringarna under planperioden. Vi har varit tydliga med att det är kärnverksamheterna, som i ett trängt ekonomiska läge, ska prioriteras. Vi har inte samma möjligheter som alliansen att kostnadsberäkna våra förslag, eftersom vi inte har en hel tjänstemannastab till vårt förfogande, men är övertygade om att det går att dra ned investerings- och räntekostnaderna med våra prioriteringar.

Vänsterpartiet kommer vid budgetfullmäktige den 7 september 2017 att i första hand yrka återremiss till förmån för vårt alternativ. Om detta inte vinner gehör, yrkar vi avslag på alliansens förslag till investeringsprogram 2018-2021.

Bilaga 1

Besparingar

Varje år föreslår Vänsterpartiet en del besparingar på sådant som inte påverkar kärnverksamheterna. Oftast handlar det om att vi gör andra politiska prioriteringar än alliansen och där gör besparingar i främst centrala förvaltningen för att istället kunna prioritera kvalitetshöjningar inom kärnverksamheterna, besparingar som inte påverkar kärnverksamheternas möjligheter att bedriva en god välfärd.

Minskade lokalkostnader central administration	2 500 000
Samordnad upphandling	1 500 000
Minskat informationsanslag	2 000 000
Minskad central förvaltning och ledningsgrupp	4 000 000
Minskade konsultarvoden	5 000 000
Höjda avgifter inom kommunstyrelse- och Samhällsbyggnadsförvaltningen	3 000 000
Ändrad konkurrenspolicy	1 000 000
Minskad kostorganisation	1 500 000
Ökad sponsring.	500 000
Sänkta politikerarvoden på årsbasis 5%	675 000
Inga tillfälliga kostnader Fornudden	5 000 000
Demografisk uppräknings gemensam verksamhet	3 500 000
Effektivisering, innovation och digitaliserings ledning gemensam verksamhet	4 200 000
Summa besparingar totalt	34 375 000
Vänsterpartiets skattehöjning 45 öre	53 500 000
TOTAL INKOMSTFÖRSTÄRKNING	88 250 000

BILAGA 2

Vänsterpartiets förslag till driftbudget 2018

Barn och utbildning

Minskade barngrupper, 1–3 åringar, i förskolan	5 000 000
Genuspedagoger, 2 tjänster, förskolor och förskoleklasser	1 000 000
Anpassningsbidrag, vikariepool, fortbildning grundskola	13 000 000
Ökat centralt tilläggsbelopp för barn med särskilda behov	5 000 000
Minskade barngrupper i förskoleklasserna	1 500 000
Ökat anslag för sociodemografiskt tillägg	1 000 000
Modersmålsundervisning och Svenska 2	2 000 000
Minskade barngrupper fritidshemmen.	5 000 000
Slopade ensamstämningar förskola & fritidshem	1 000 000
Modernisering/digitalisering för bättre arbetsmiljö	1 000 000
Summa satsningar utöver majoritetens budget	35 500 000

Socialnämnden

Tjänst som anhörigkonsulent	500 000
Ökad bemanning och förstärkt rättssäkerhet IFO	9 000 000
Ökat bemanning gruppboenden	1 600 000
Kvalitetshöjningar inom äldreomsorgen	10 000 000
Sänkt omsorgstaxa för de med lägsta pensionerna	1 000 000
Modernisering/digitalisering för bättre arbetsmiljö	1 000 000
Insatser för äldres generella folkhälsa samt arbete för att minska den sociala isoleringen av äldre	2 000 000
Summa satsningar utöver majoritetens budget	25 100 000

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Lön elevcoach till Tyresö gymnasium	500 000
Levnadskostnader ensamkommande flyktingbarn	5 000 000
Studieresa Auschwitz för gymnasieelever	300 000
Läraryft inom C3L	1 000 000
Särskilt stöd till elever med neuropsykiatriska funktionskillnader C3L	1 000 000
Feriearbete till elever med neuropsykiatriska funktionskillnader	1 500 000
Utökat antal feriearbeten ungdomar	1 700 000
Läs och skrivkunighet på modersmål för analfabeter på SFI	1 000 000
Summa satsningar utöver majoritetens budget	12 000 000

Kultur och fritidsnämnden

Halverade avgifter till Kulturskolan	1 300 000
Införande och satsning på "El sistema"	1 200 000
Mötesplats för pensionärer i centralt läge	1 000 000
Ökad kvalitet på fritidsgårdarna	1 500 000
Ökad fältverksamhet och trygghetsarbete inom fritidsgårdarna	1 000 000
Avgiftsfria möteslokaler för pensionärs- och funktionshinderorganisationer	160 000
Söndagsöppet på centrumbiblioteket	450 000
Laglig vägg för graffitikonst och offentlig utsmyckning	300 000
Summa satsningar utöver majoritetens budget	6 910 000

Gemensamma verksamheter

Barnombudsman	500 000
Jämställdhetsutvecklare	500 000
Arbetsmiljösamordnare	500 000
Tillgänglighetsrådgivare utökning till 100 % tjänst	375 000
Korrekt borgensavgift Tyresö Bostäder	500 000
Totalt gemensamma verksamheter	2 375 000

**TOTALA FÖRSTÄRKNINGAR JÄMFÖRT MED MAJORITETENS
BUDGETFÖRSLAG**

81 885 000

**Reserv till kommunfullmäktiges förfogande utöver
befolkningsuppräknning**

6 365 000

Bilaga 3

Skatteförändring per inkomstgrupp mellan Vänsterpartiets förslag och Alliansens budgetförslag per månad:

Inkomst i kronor	Skatt enl. Alliansens förslag i kronor/månad	Skatt enl. Vänsterpartiets förslag i kronor/månad	Skillnad i kronor/månad
15.000	2.925	2.992	+67 kr
20.000	3.900	3.990	+90 kr
25.000	4.875	4.987	+112 kr
28.575 (genomsnitt Tyresö)	5.572	5.700	+128
30.000	5.850	5.985	+135 kr
40.000	7.800	7.980	+180 kr
50.000	9.750	9.975	+225 kr

Varje krona dit den ska

Kommunens verksamhet finansieras utav dig som betalar skatt. Det betyder att vi har ett särskilt ansvar att värna varje krona eftersom det är frukten av människors arbete. Vänsterpartiet har ansvar för över 400 miljarder kronor i kommuner och landsting där vi är med och styr och dessutom förhandlar vi fram Sveriges statsbudget med regeringen. Att värna den offentliga ekonomin och säkra framtida generationers ekonomiska stabilitet är en grundbult i vårt solidariska samhällsbygge.

Vår syn på vad som är en god investering skiljer sig dock från alliansens. Vi tycker att det i första hand är kärnverksamheten- äldreomsorgen, barnomsorgen och de sociala skyddsnetten som det bör satsas pengar på, inte fördyrande privatiseringar och upphandlingar. Vänsterpartiet driver också att varje krona inom välfärden ska gå till barnen, de äldre, de sjuka, inte till välfärdsföretagens vinster. Vi vill se ett lagstiftat krav om att våra skattepengar ska gå till det de var tänkta, inte till privata vinster.

I det här budgetalternativet har vi visat att vår ekonomiska politik är ett seriöst, trovärdigt och framförallt välkommet alternativ till alliansens nedskärningspolitik. Vi lägger förslag som är finansierade och som ökar jämlikheten. Det är en politik för en framtid att tro på, ett solidariskt Tyresö.